

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

13. ČÍSLO / XVIII. ROČNÍK

10 Kč • 0,40 €

4. DUBNA 2010

Z obsahu:

**Láska vidí,
kam rozum nedohlédne**
Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
17. března 2010
- strana 2 -

**Kdyby Ježíš
nevstal z mrtvých...**
Gianni Valente
- strana 4 -

**Jako paňáca,
k ničemu dobrá**
Příběh Cecilie Eusepiové,
duchovní sestry sv. Tere-
zičky z Lisieux, dívky,
která zemřela
na tuberkulózu ve věku
osmnácti let
- strana 6 -

Maria Evžen Grialou
Galerie svatých kněží
- strana 8 -

**Svatý František
obrací heretiky (11)**
- strana 10 -

**Odpouštět -
i bez omluvy?**
Jen milosrdenství
zachraňuje
- strana 11 -

Giovanni Francesco Barbieri (1591-1666): Madona a zmrtvýchvstalý Ježíš

Dnes dopoledne budeme pokračovat v úvaze z minulé středy a chtěl bych s vámi prohloubit další aspekty nauky svatého Bonaventury z Bagnoreggia. Je to vynikající teolog, který si zaslouží, aby byl zařazen po bok jiného opravdu velkého myslitele, svého současníka, svatého Tomáše Akvinského. Oba zkoumali tajemství Zjevení, hodnotili přitom zdroje lidského rozumu v onom plodném dialogu mezi vírou a rozumem, který je charakteristický pro křesťanský středověk a učinil z něho epochu intelektuálního oživení a také epochu obnovy víry a církve, často nedostatečně konstatované. Spojují je i další analogie: jak františkán Bonaventura, tak dominikán Tomáš patřili k žebřavým řádům, které, jak jsem

připomněl v předcházejících katechezích, obnovily ve 13. století svou duchovní svěžestí celou církev a přitáhly mnoho následovníků. Oba dva sloužili církvi s pílí, zápalem a láskou, takže byli pozváni k účasti na ekumenickém koncilu v Lyonu 1274, tedy v roce, ve kterém oba zemřeli: Tomáš cestou do Lyonu a Bonaventura v průběhu téhož koncilu. Také na náměstí Svatého Petra tvoří sochy těchto světců paralelu a jsou umístěny právě na začátku kolonády u průčelí vatikánské baziliky, jeden na levém rameni a druhý na pravém. Bez ohledu na všechny tyto aspekty můžeme konstatovat u těchto dvou světců rozdílné přístupy k filosofickému a teologickému bádání, kte-

ré ukazují originalitu a hloubku myšlení jak jednoho, tak druhého. Chtěl bych poukázat na některé z těchto rozdílů.

Jaký je charakter teologie?

První rozdíl spočívá v pojetí teologie. Oba učitelé si kladou otázku, zda je teologie vědou praktickou, nebo teoretickou, spekulativní. Svatý Tomáš se zamýšlí nad dvěma protikladnými odpověďmi. První říká: teologie je uvažování o víře a cílem víry je, aby byl člověk dobrým. Aby žil podle Boží vůle. Tedy účelem by bylo vést k spravedlivému, dobrému životu.

Z toho plyne v podstatě, že teologie je věda praktická. Jiné stanovisko říká: Teologie usiluje

o poznání Boha. Jsme Boží dílo: Bůh stojí nade vším našim konáním. Bůh v nás působí, abychom jednali spravedlivě. Jedná se tedy v podstatě nikoliv o naše jednání, nýbrž o poznání Boha, nikoliv o naše konání. Závěr svatého Tomáše je tento: teologie zahrnuje oba aspekty: je teoretická, hledá stále lepší poznání Boha, a je praktická, snaží se orientovat náš život k dobru. Ale prvenství zde má poznání: musíme Boha především poznat a z toho vyplývá jednání podle Boha (*Summa Theologiae* Ia, q. 1, art. 4). Tento primát poznání před praxí je příznačný pro základní orientaci svatého Tomáše.

Odpověď svatého Bonaventury je velmi podobná, ale akcenty jsou odlišné. Svatý Bonaventura poznává stejné argumenty v jednom i druhém směru jako svatý Tomáš, ale pro odpověď na otázku, zda je teologie vědou praktickou, nebo teoretickou, dělá svatý Bonaventura trojí rozlišení - rozšiřuje totiž alternativy a mezi teoretickou (prvenství poznání) a praktickou (prvenství praxe) přidává třetí názor, který nazývá „aspekt moudrosti“, a tvrdí, že moudrost zahrnuje oba aspekty. A pak pokračuje: moudrost hledá kontemplaci (jakožto nejvyšší formu poznávání) a má jako cíl „ut boni fiamus“, abychom se stali dobrými, tedy především toto: stát se dobrými (srov. *Breviloquium, Prologus*, 5). Pak dodává: „Věra je v rozumu způsobem, který vyvolává cit. Například: poznání, že Kristus zemřel »za nás«, nezůstává poznáním, ale nutně se stává citem, láskou“ (*Proemium in I Sent.*, q. 3).

Ve stejné rovině se pohybuje jeho obrana teologie, tj. rozumové a metodické úvahy o víře. Svatý Bonaventura vypočítává některé argumenty proti způsobu pěstování teologie, které byly zčásti rozšířeny i mezi františkány

Pokračování na str. 12

Láska vidí, kam rozum nedohlédne

Velikonoční slavnost je svátek největší radosti Církve. Je to slavnost její podstaty a oslava velkého dědictví, které má předávat lidem až do konce časů: její Pán, její Zakladatel, její Hlava, jejímž je živým tělem, *svou smrtí naši smrt zničil a svým zmrtyvýchvstáním obnovil život.*

Kristovo zmrtyvýchvstání není pouhé probuzení k životu, tedy návrat ke stavu, v jakém se nacházel před smrtí. Svatý Petr sice mluví o tom, že Bůh vzkřísil Ježíše z mrtvých, ale tuto větu bychom si mohli také mylně vykládat, kdybychom ztratili ze zřetele, že on sám byl Bůh, Pán života a Život sám. Ježíš Kristus uložený v hrobě nebyl tedy odkázán na žádnou pomoc „zvenčí“. Vstal a vyšel ze zapečetěného hrobu vlastní mocí. Jak prohlásil o sobě, on sám svůj život dal a sám si ho bere zpět. V tom je jeho vítězství nad smrtí. Ježíšovo oslavené tělo se stává účastníkem toho života, kterým žije Boží Syn Otcem od věčnosti zplozený ještě dříve, než se z lásky k nám stal člověkem, aby nám byl podobný ve všem kromě hří-

chu. *Ačkoliv měl božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl... a stal se poslušným až k smrti, a to k smrti na kříži.*

Celá velikonoční oslava je pro nás velkou výzvou, abychom znovuzrození přijali nekonečný dar božského života, který jsme hříchem zmařili. On pro nás učinil to, čeho nejsme schopni: vlastní silou se vrátit k životu. To, čeho však jsme bohužel schopni vlastními silami a co ustavičně opakujeme, jsou naše opětovné pády do hříchu a smrti. Tuto skutečnost si letos zvláště jasně uvědomujeme.

Jak řekl Joseph Ratzinger před pěti lety v Koloseu, „v Ježíšových pádech pod tíží kříže se projevuje celá jeho cesta: jeho dobrovolné ponížení, aby nás pozvedl z naší pýchy. A tak se současně vynořuje povaha naší pýchy: chceme se vymanit Bohu a být jen sami sebou, věříme, že nepotřebujeme věčnou Lásku, chceme sami dát tvář našemu životu a v této vzpouře proti pravdě, ve snaze být svý-

Editorial

mi vlastními stvořiteli i soudci padáme a ničíme sami sebe. A tak člověk padá stále znovu a stává se vlastní karikaturou, místo Božího obrazu je výsměchem Stvořiteli.“ Tři Kristovy pády na cestě k našemu vykoupění jsou „podle apoštola Jana trojí lidské viny: žádostivost těla, žádostivost očí a pýcha života. A Pán padá a padá, aby mohl přijít k nám.“ „Nemáme myslet na to, jak velice musí Kristus trpět ve své vlastní Církvi? Jak často je zneuctívána svátost jeho přítomnosti, do jak prázdného a hanebnostmi naplněného srdce musí vstupovat!“ „Kolik odporného hnusu je v Církvi, a to právě u těch, kteří jakožto kněží by měli patřit zcela Jemu. Kolik to pýchy, kolik soběstačnosti!“

Tato kardinálova slova byla nejen reakcí na tehdejší stav v Církvi, ale byla prorocťvím ještě hlubší a tragičtější skutečnosti, jejimiž svědky jsme v současnosti. Skandály zaplavily USA již před více než deseti lety. Jejich skutečné příčiny se bohužel

Pokračování na str. 4

Záruka života

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Učedník spatřil vše a uvěřil.

Čím temnější je noc, tím jasněji pak zazáří nový den. Můžeš se o tom přesvědčit spolu s Marií Magdalénou, která od pátečního večera tone v noci smutku. Celou sobotu i dnešní noc proplakala v bolestné touze a litosti, že nemůže za Pánem, kterého tolik miluje, protože jí odpustil mnoho hříchů⁽¹⁾. Sotva nastala neděle, vybíhá bez rozpaků a ještě za tmy spěchá ke hrobu.

Dodej si odvahy a připoj se k Marii. Nemáš snad s ní mnoho společného? Vyprav se za Ježíšem, i když tě ještě obklopuje tma. Nečekej, až se v tobě rozední. Nestarej se, kdo ti odvalí kámen, který ti stojí v cestě. Nechej se ovládnout jedinou jistotou jako Marie: Musím za Ježíšem!

Připrav se však na to, že nic nenajdeš tak, jak si to představuješ. Nepokládej to však za zklamání, ale naopak za důvod k radostnému překvapení. Nenachází-li to, co čekáš, je tomu tak proto, že Pán pro tebe připravuje něco mnohem většího, než si můžeš představit. Vůbec si proto nepřipouštěj myšlenku, že by ti chtěl uchystat jen zklamání. Všechna rozčarování z prázdnoty jsou ovocem tvé nedostatečnosti. V přetrvávající noci a nejistotě se vždy vrať pokorně a s důvěrou k jeho slovům, a to nikoliv sám, ale ve společnosti jeho Ducha. Pros jej přitom stále v pokoře, aby ti pomáhal porozumět jejich pravému smyslu. Je k tomu zapotřebí překročit s velkou rozhodností práh naděje a důvěry.

Stanuli jste s Marií překvapeni u prázdného hrobu. Čemu se divíte? Neříkal snad Pán nejednou, že *po třech dnech vstane*⁽²⁾? Čím to, že na tato slova pro vás plná útěchy si vzpomněli jen jeho nepřátelé jako na slova, ze kterých mají nyní obavy?⁽³⁾ Je to pro tebe velkým poučením, že i ta nejdůležitější a nejvýznamnější poselství božského učitele je možno dokonce zcela přeslechnout. Jsme už tak smělí, že nebereme vážně ani to, co Bůh říká zcela přímo a nepokrytě. Uvědom si, o co všechno bys zůstal ochuzen, kdyby mírou všech věcí mělo být jen to, co si umíš představit a pochopit. Svět existuje i tam, kam nedohlédneš. *U lidí je to nemožné, ale u Boha je možné všechno.*⁽⁴⁾ Vždyť to, co Bůh připravil pro ty, kteří ho milují, je tak nesmírné a všechno přesahující, že na to člověk nikdy ani nepomyslí.⁽⁵⁾ Tento otevřený a prázdný hrob je ve skutečnosti plný radosti a naděje.

Poklekní s úctou na místě, které *jedině smělo znát čas i hodinu, kdy Kristus vstal z říše zemřelých*⁽⁶⁾. Vyčkej v tomto klanění příchodu prvních dvou apoštolů. První ze všech, kdo pochopí a uvěří, je učedník, který *ležel na Ježíšových prsou*⁽⁷⁾. Ten je pro tebe nejspolehlivějším svědkem. Jeho se ptej. V tlukotu Ježíšova Srdce je pravý klíč ke všem jeho tajemstvím. Vypros si od Ducha Svatého dar, abys mohl na cestě k opravdové víře překročit i práh lásky.

To, čemu máš uvěřit, není jen ohromující skutečnost, že Pán vlastní mocí vstal z hrobu, jak předpověděl. Neméně důležité je pro tebe ujištění apoštola, že zde Ježíš Kristus vítězí nad smrtí jako Hlava těla, jehož údem ses ve křtu stal i ty⁽⁸⁾. Dnes i tebe slavně vytrhl z *moci temnosti*⁽⁹⁾, ale nikoliv proti tvé vůli. Musíš nejdříve jako On také dobrovolně podstoupit smrt. Přijímáš-li dar *s Kristem být vzkříšen*, pak musí být nejdříve tvůj *starý člověk ukřižován, abys už neotročil hříchu*⁽¹⁰⁾. V čem spočívá takové dobrovolné ukřižování? V tom, že v sobě umrtvuješ všechno pozemské: *smilstvo, nečistotu, chlípnost, zlou žádostivost a chamtivost, že odložíš hněv, prchlívnost, zlobu, ošklivé řeči, že zcela svlečeš ze sebe starého člověka s jeho počínáním*⁽¹¹⁾.

Takové umírání jistě není bezbolestné, ale stojí za to *brát na sebe den co den kříž*⁽¹²⁾, protože je to jediná cesta k tvému zcela novému životu, který nepomine, který je už nyní *s Kristem skryt v Bohu*. Sláva jeho Syna je i tvou slávou a projeví se to v plnosti, *až se ve slávě ukáže Kristus, náš život*. Proměň svůj život od základu vědomím, že ačkoliv se dosud nacházíš na zemi, tvůj život je už u Otce v nebi.

Usiluj tedy o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Bude-li tvé srdce za bydleno v Bohu, jak by ses mohl ohlížet po tom, v čem tak usilovně a tak prohnaně hledají své potěšení pohané? Čím by tě mohli obohatit? *Vždyť mají rozum zatemněný a jsou vyloučeni z Božího života, je v nich nevědomost, oddávají se nečistotě a chamtivosti*⁽¹³⁾. K čemu by ti tedy bylo to, co tak hlasně nabízejí, jestliže ty již máš v sobě nejvyšší radost a život zmrtvýchvstalého Pána? *Vždyť už nežiješ ty, ale v tobě žije Kristus, protože si tě zamiloval a za tebe se obětoval*⁽¹⁴⁾.

Jestliže všechna modloslužebná nečistota a chamtivost nemá být mezi námi ani jmenována⁽¹⁵⁾, tím spíše jí nesmíš dovolovat, aby pod záminkou zábavy či ukrácení chvíle vstupovala do tvého domu a pak i do tvého srdce. Tvůj dům ať naplňují *žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně*⁽¹⁶⁾.

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 10,34a.37–43

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomáhal Duchem Svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. On nám přikázal, abychom hlásali lidu a se vši rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

2. čtení – Kol 3,1–4

Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslíte, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, váš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě.

Evangelium – Jan 20,1–9

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhy plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží pruhy plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch pruhů plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel ke hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

Jestliže totiž v sobě nenajdeš dosti ochoty přidružit se dobrovolným umíráním starého člověka k Ježíši v jeho zmrtvýchvstání, *marná je tvoje víra*⁽¹⁷⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 7,47; ⁽²⁾ Mk 8,31; 9,31; 10,34;

⁽³⁾ srov. Mt 27,63n; ⁽⁴⁾ Mt 19,26; ⁽⁵⁾ 1 Kor 2,9;

⁽⁶⁾ velikonoční chvalozpěv; ⁽⁷⁾ Jan 13,23;

⁽⁸⁾ srov. 1 Kor 12,27; ⁽⁹⁾ Kol 1,13;

⁽¹⁰⁾ srov. Řím 6,6; ⁽¹¹⁾ Kol 3,8,9; ⁽¹²⁾ Lk 9,23;

⁽¹³⁾ Ef 4,18n; ⁽¹⁴⁾ srov. Gal 2,20; ⁽¹⁵⁾ Ef 5,3;

⁽¹⁶⁾ Kol 3,16; ⁽¹⁷⁾ srov. 1 Kor 15,17

nestaly předmětem tak hluboké analýzy, aby se z toho poučila dostatečně celá Církev. Musíme být smutni z toho, že ačkoliv jsme o této epidemii věděli, žádná vážná prevence nenastoupila.

Letošní Velikonoce se stávají dosud nebývalou výzvou k povstání, abychom svlékli starého člověka a mohli obléct člověka nového. Kdo z nás si při vyhlášení Roku kněží pomyslel, že právě v tomto roce spíše než povzbuzující a slibná svatost kněží a potěšující růst kněžských povolání stane se hlavním tématem bolestné pohoršení způsobené tak velkým počtem duchovních osob. Věřící jsou vystaveni těžké zkoušce: jsou pobouřeni a zmateni, jsou zatíženi velkými pochybnostmi a pohoršením. Jen kdo je úplně slepý, si může nevšimnout toho, že se ocitáme uprostřed boje, který jde stále více na ostří nože a ve kterém se Nepřítel snaží zasáhnout Boží Církev přímo v jejím srdci, a proto svádí její posvěcené služebníky. Ale nikdo ať si nemyslí, že je lepší než oni. Kdyby vystoupily na světlo všechny naše hříchy, propadli bychom se hanbou.

Snad nikdy nám nebylo v Církvi tak smutno jako v těchto dnech. Velikonoce prožívané pod dojmy pastýřského listu Benedikta XVI. irské Církvi snad nemají obdoby. Kdo s Církví cítí a myslí to s ní opravdu upřímně, tomu bude i uprostřed velikonočního Aleluja v srdci smutno a hořko. Máme tak příležitost prožívat něco z oněch pocitů, s jakými dva učedníci prchali z Jeruzaléma plni smutku a zklamání. Doufali a očekávali něco zcela jiného. Jak jim na jejich smutek odpověděl Pán? Připomněl a vysvětlil jim proroctví. Na proroctví se lidé rozpomenou nejspíše tehdy, když se tato proroctví naplní. Pokud však pokládali za nepřijatelné, aby se stalo to, co proroctví předpovídala,

Pokračování na str. 13

O Velikonocích v roce 1976 se francouzský list *Le Monde* obrátil na známé i méně známé osobnosti křesťanské obce v zemi s otázkou: „Co by bylo s vaší vírou, kdyby krumpáče archeologů objevily někde v Palestině skutečné ostatky Ježíše z Nazareta?“ Odpověď mnoha obyčejných věřících byla poznamenaná zmatkem a rozpaky. Platí to i o Jeanu Guiltonovi, velkém příteli Pavla VI. Tento francouzský filosof odpověděl: „Kdyby opravdu došlo k takovému nálezu, pak bych napsal závěť: Byl jsem oklamán a podváděl jsem druhé.“

Ale našli se kněží a teologové, kteří na otázku listu odpovídali s pokrčením ramen. Tak napsal jeden známý katolický duchovní: „Vůbec bych nebyl zmaten. Moje víra nezávisí na plném nebo prázdném hrobu.“ Jiný řekl: „Kdyby se našla Ježíšova kostra, upevnilo by to moji víru, která když má být vírou, nesmí mít žádné důkazy. Byl by tím zrušen mýtus o tom, že Kristus znovu ožil.“

Idealisté

Po mnoha letech i dnes je takové idealistické chápání víry možné a podporované dokonce četbou evangelia i mezi církevními hodnostáři a biblickými badateli, kteří se nadřazují nad prosté věřící, kteří „věří v nadpřirozeno a chtějí se ho dotýkat“. Italský filosof Augusto del Noce to vyjádřil takto: „Skeptici, kteří nejsou schopni uznat pravdu mimo sebe, se stávají idealisty, aby si ji sami vytvořili.“ To je ovšem úplný protiklad dynamiky křesťanské víry, která je doplněním skutečnosti: je to fascinující odhalení přítomné skutečnosti, kterou pak uznáváme rozumem.

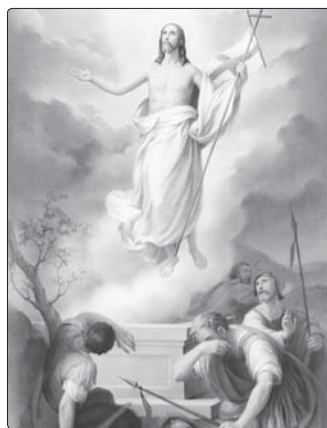
Svědkové toho, co není

Takový nálezný zbytek ostatků domněle zmrtychvstalého by vycházel vstříc idealisticky konstruované víře, jakou představuje protestantský teolog Rudolf Bultmann: „Kdyby zmrtychvstání bylo historickou skutečností, pak by víra

Kdyby Ježíš nevstal z mrtvých...

... pak by naše víra neměla smysl. Byla by lží.
Všichni prostí věřící by byli idealisté a kněží podvodníci.

byla zbytečná. (...) Rozhodující není, zda Kristus vstal z mrtvých, nýbrž jen to, že je pro mě Zmrtychvstalý.“ Pro takové lidi je víra pouhý výmysl, který má vypl-

nit prázdnou mezeru. Svědkové takového „moderního křesťanství“ jsou svědkové toho, co není.

Mystičtí vizionáři

Podle Ernesta Renana byli prvními idealisty samotní apoštolové. Podle něho onoho rána před 2000 lety se po návštěvě žen u hrobu ozval ojedinělý hlas: „On vstal z mrtvých!“ a ten se začal šířit jako oheň od ucha k uchu. Tak podle Renana vznikla u křesťanů kolektivní auto-sugesce. Když slyšíme některé dnešní církevní představitele a teology, mohli bychom mu dát za pravdu.

Jak tomu tedy skutečně je? Událo se skutečně všechno jen tímto způsobem? Vytvořila láska učedníků mýtus o zmrtychvstání? Anebo se jedná naopak o reálné setkání s živým skutečným Ježíšem Kristem, které dalo vznik a růst víře?

„My jsme doufali...“

Jak velký je rozdíl mezi dnešními křesťany a tehdejšími učedníky! Jim opravdu nešlo o nějakou vnitřní vizi, neměli oči

idealistické víry. Po tom, co viděli na Kalvárii, vrátili se domů se svěšenou hlavou a spěchali „pro strach před Židy“ za zavřené dveře. Mnozí z nich jen čekali, až se opět rozední, aby se vrátili ke své obvyklé práci. Vzpomínka na uplynulé tři roky, které prožili s tím neobvyklým člověkem, byla pro ně jako bolest. Smutný a zahanbující konec celé záležitosti, která přece odpovídala skutečnosti, je připravil o všechno nadšení.

V celém vyprávění evangelia jsou četné doklady tohoto bolestného, ale realistického konstatování. Oba učedníci na cestě do Emauz jsou toho příkladem: „My jsme doufali, že on je ten, kdo vykoupí Izrael. A k tomu jsou to již tři dni, co se to všechno stalo“ (Lk 24,21).

Jan: inteligence jako důkaz

Nejbližší Ježíšovy přátele, apoštoly, přivedly ženy vyprávěním o tom, co zažily u hrobu, do nejistoty a vzrušení. Oni vůbec nemysleli na zmrtychvstání, ani je nečekali. Podle toho také jednali, když se od hrobu vrátila Maria Magdalská a vyprávěla, že se s ním setkala jako s živým: „Když uslyšeli, že žije a že ho viděla, nevěřili“ (Mk 16,11).

Jan, miláček Páně, byl jediný, kdo po vyhodnocení skutečných indicií – prázdného hrobu a zpusobu, jak zůstala uložena plátna, usoudil, že se něco muselo stát: „Viděl a uvěřil“ (Jan 20,8).

Ostatní zůstali ještě skeptičtí i v chvíli, kdy ho spatřili: „Když spatřili Ježíše, padli před ním na zem. Někteří však pochybovali“ (Mt 28,17).

Neočekávaná událost

Oni však ani jinak jednat nemohli, protože zmrtychvstání

toho, kterého uznali za Mesiáše, bylo to poslední, co židé mohli očekávat a co si dokázali představit. „Pro židy to bylo pohoršení a pro pohany hloupost.“

Vídeňský historik židovství Karl Schubert napsal: „To poslední, co židé od Mesiáše očekávali, bylo, že bude trpět, že musí zemřít a vstát z mrtvých. Kříž a prázdný hrob bylo to poslední, co by mohli očekávat.“ Pro zbožné židy, syny očekávání Izraele včetně těch, kteří chodili s Ježíšem, byl příchod Mesiáše ve slávě událostí, kterou očekávali až na konci časů. Nečekali u něho smrt, a tím méně individuální zmrtnýchvstání. To mělo nastat jako kolektivní vzkříšení z mrtvých k poslednímu soudu. Proto podle Joachima Jeremiaše zmrtnýchvstání bylo pro židy naprostou novostí. A nejen pro ně, i pro celé dějiny náboženství.

Bezpečné důkazy

Víra učedníků nevznikla tedy z očekávání ani z ideje, která má nahradit prázdnotu. Kdo se drží přesně daných zpráv, musí konstatovat, že pro toto neslýchané, neočekávané a nepředvídatelné hlásání malé skupiny vystrašených a nejdříve rezignujících židů mohl být jen jeden rozumný důvod, jak vysvětlit to, co je neslýchané. Takové účinky mohl mít jen přiměřený důvod.

Po katastrofě na Kalvárii se stalo něco nepředvídaného a nepředvídatelného. A to právě v okamžiku, kdy se zdálo, že všechno skončilo a nadšení je s definitivní platností pryč. Netušená a nepředstavitelná událost nezávislá na vůli učedníků, kterou si mohli také ověřit a uznat.

Svatý Augustin zdůrazňuje v knize *O Boží obci*, že křesťanská víra se zrodila opačným způsobem než ona víra zakladatele římského náboženství: „Illa illum amando deum esse credidit; ista istum Deum esse credendo amavit“ (*De civitate Dei* 22,6,1). Zatímco Řím si zamiloval Romula a uvěřil v něho jako v boha, církev naopak milovala Ježíše,

Poselství Královny míru

Drahé děti! V tomto zvláštním čase vašeho snažení být co nejbližší mému Synu, jeho utrpení, ale i lásce, se kterou je nesl, si přeji vám říci, že jsem s vámi. Pomohu vám, abyste s mou milostí přemáhali omyly a pokušení. Naučím vás lásce, která smazává všechny hříchy a činí vás dokonalými. Lásce, která vám dá pokoj mého Syna nyní a provždy. Pokoj s vámi a ve vás, vždyť já jsem Královna Míru! Děkuji vám.

Poselství svěřené Mirjaně, Medjugorje 2. března 2010

protože v něm poznala Boha. Nebyla to tedy láska lidí, která z důvodu neexistence přikročila k idealizaci Ježíše z Nazareta a udělala z něho Boha, nýbrž reálné poznání Ježíše podle skutečných indicií (zázraky, splněné předpovědi, smysly evidentně ověřená přítomnost) znovu probudilo lásku učedníků k pravému Bohu.

Tváří v tvář pronásledování světa

Tímto způsobem se i dnes znovu probouzí láska k Ježíši Kristu, a to bez prázdnoty nebo pouště, jež se šíří i v církvi cestou idealizace, kterou někteří

klerici označují za „kulturu“. Pavel VI. napsal: „Dnes existuje velký zmatek v církvi a ve světě o tom, co je to vlastně víra. Dochází k tomu, o čem píše evangelista Lukáš: »Nalezne ještě Syn clo-

věka víru na světě, až přijde.« Čtu v evangeliu o konci časů a musím konstatovat, že nastávají někteří znamení konce časů. Stojíme tedy krátce před koncem? To nikdy nebudeme vědět. Musíme však být připraveni“ (Pavel VI. k Jeanu Guitttonovi 8. září 1977).

Svatý Ignác, biskup z Antiochie, který v roce 110 podstoupil v Římě mučednictví, napsal: „Nyní, když se náš Pán Ježíš Kristus vrátil k Otci, dává sám sebe přesto stále více ve známost. Tváří v tvář pronásledování neopírá se křesťanství o lidská slova, nýbrž o Boží sílu.“

Viděli a uvěřili!

„Ten, kdo Ježíše odsoudil, mylně se domníval, že jeho věc je možno zahrabat do země. I sami učedníci ztratili všechnu odvahu pod dojmem jejího nezvratného zhroucení. Jejich překvapení a nedůvěra ke zprávě o prázdném hrobu je pochopitelná. Ale Zmrtnýchvstalý na sebe nedal čekat, nýbrž ukázal se jim a před touto skutečností se poddali: *Viděli a uvěřili!* Kristovo zmrtnýchvstání je *silou Kristova tajemství*. Není to žádný mýtus ani symbol, nýbrž konkrétní událost. To po-

CEME 2010

Ve dnech 7.–10. 3. 2010 proběhlo v Lucemburku evropské setkání zástupců Papežského misijního díla dětí (PMDD). Setkání CEME proběhlo poprvé v roce 1973, Česká republika byla poprvé přizvána v roce 1996. Na CEME se setkávají národní ředitelé Papežských misijních děl (PMD) a pracovníci PMDD evropských států. Konference probíhá každé dva roky. Heslem letošního setkání bylo „Misie – darování života křtem“. Celkem se zúčastnilo 35 zástupců ze 17 zemí. Setkání bylo zahájeno krásným symbolickým gestem, kdy všichni účastníci vložili ruku do vody a nahlas vyslovili svá jména přijatá u křtu. Vzhledem k misijní symbolice probíhaly též modlitby za jednotlivé kontinenty.

-pmd-

tvrzují jisté a spolehlivé důkazy. Přijetí této pravdy, která je plodem Ducha Svatého, se opírá současně o pevný historický základ“ (Jan Pavel II.).

„První věc, kterou evangelisté konstatují, je *prázdný hrob*. To samo o sobě ještě není přímý důkaz, ale je to první krok k náhledu, že Ježíš skutečně vstal (KKC 640). Na této historicky jisté pravdě první hodiny zprávy evangelia pevně trvají. Kdyby tato zpráva postrádala základ, nebylo by těžké ji dementovat.

Rozhodující událostí však je *zjevení zmrtnýchvstalého Krista*. To je jedinečná událost, která je vzhledem k důvěře, kterou jí apoštolové věnovali, zcela věrohodná. Ježíš se zjevil nejen Petrovi a apoštolům, ale určitě mu počtu učedníků, mužů i žen, v různých situacích a okolnostech, jak to dosvědčuje i Pavel (1 Kor 15,4–8). Aby byl vyloučen podvod, postačí pomyslet na svatost jejich života, který pro mnohé z nich skončil mučednickou smrtí. Není tu nejmenšího důvodu myslet na mystické vzrušení nebo kolektivní mámení smyslů. Galilejští rybáři byli velcí realisté, takže na první zprávu o zmrtnýchvstání reagovali pochopitelnou skepsí. Příznačný je případ Tomáše. Jak by bylo možné předpokládat u mužů, kteří byli tragickou smrtí svého Mistra tak zklamáni, lehkověrnost a podezírat je z blouznění? Jen úchvatné poznání zmrtnýchvstalého Krista, kterého jasně vnímali svými smysly, vysvětluje jejich přímo provokativní kázání navzdory všem jejich protivníkům, které vyvolalo násilné reakce. Jejich přesvědčení je nutí, aby je zpečetili svou krví.

Svatá Panna Maria kež podpoří naši víru, jako ji podpořila u apoštolů. Ona má zcela zvláštní vztah k události zmrtnýchvstání. *Zmrtnýchvstalý je její Syn!* Ono tělo, které nabylo v hrobě nový život, povstalo v oslaveném stavu jako totéž tělo, které počala ve svém lůně“ (Jan Pavel II.).

Z 30giorni 5/1996 přeložil Iš-

Jako paňáca, k ničemu dobrá

Příběh Cecilie Eusepiové, dívky, která žila na počátku dvacátého století v oblasti na prahu Říma a zemřela na tuberkulózu ve věku osmnácti let. Nyní je na cestě k blahoslavenství jako duchovní dcera Terezičky z Lisieux...

„Jako paňáca, napolo hloupá, k ničemu dobrá.“ Toto je pouze příběh jedné dívky. Její život byl krátký. Málokdo ji znal. Nebyla génius, nic po sobě nezanechala. Vůbec nic významného, prostě nic. I když byla sotva někým, stala se přece velmi vzácnou. Tak, že se dívá sama sobě: „Někdy se ptám celá udivená, co ve mně Ježíš vůbec našel tak přitažlivého, že ho přitahuje moje nic, že mě zahrnuje svou nej-laskavější péčí. Moje krajní slabost, to je snad jediná možná odpověď.“

Ta dívka se jmenuje Cecilie Eusepiová a žila na počátku dvacátého století u bran Říma a strávila ji tuberkulóza ve věku osmnácti let. Nezanechala po sobě nic, jen několik sešitů se svými vzpomínkami na dětství a deník, který psala z příkazu svého zpovědníka, když ji ohrožovala její nemoc. A přece snad zanedlouho ji uvidíme vystupovat k počtě oltáře. Nedávno několik zázraků na její přímluvu přesvědčilo přísný soud lékařské a teologické komise. Proces blahořečení, který byl zahájen brzy po její smrti v roce 1928 a postupoval velice rychle. V roce 1987 ji Jan Pavel II. prohlásil za ctihodnou. Dnes je pokládána za duchovní dceru světice Terezie z Lisieux, které se Cecilie v mnoha rysech podobá. Tito Sartori, postulátor procesu, říká: „Jistě, nebylo by vůbec riskantní označit ji za naši malou Terezičku. Mezi posledními postavami, které církev uznala za svaté, je tou, která až do dna absorbovala »malou cestu« vyznačenou velkou francouzskou světicí a patronkou misí.“

Znamení milosti

Nepi je staré městečko čtyřicet kilometrů od Říma. Je to slunná krajina, která kdysi patřila k venkovské Itálii. Do této kra-

jiny přišla Cecilie z Monte Romano, kde se narodila 17. února 1910 jako poslední z jedenácti dětí. Usadila se zde s ovdovělou matkou a strýcem na pozemcích knížat Lante della Rovere, kde strýc pracoval jako správce. Byla velice živá a senzibilní, a vyrůstala v prostředí lásky a dobrotivé péče svého strýce, kterému ji svěřil její otec před svou smrtí. V šesti letech začala navštěvovat školu u cisterciáckého kláštera v Nepi, kde byl také sirotčinec pro opuštěné děti z první světové války. Protože byla velmi vnímavá a ochotná přijmout všechno, co se vyučovalo, řeholnice živily naději, že jednou skončí ve zdech kláštera. Ale mnišský život Cecilii nepřitahoval. Nedaleko odtud byla svatyně svatého Tolomea, kde se soustřeďoval život mládeže z celého okolí. Zde po skončení školní docházky strávila nějaký čas a překvapující rychlostí zde uzrálo její povolání. Požádala, aby jako jedenáctiletá spolu se dvěma staršími družkami mohla vstoupit do třetího řádu Služebnic Mariiných. Odešla studovat do Říma, Pisoie a Zara. Ale její touha odejít do misí se nemohla uskutečnit, protože ji nemoc přinutila, aby se vrátila do Nepi.

To je celý její krátký příběh. A o všech těchto okolnostech vypráví Cecilie v autobiografii pod titulem *Příběh jednoho paňáci*. Jeho název je humorný, ale příznačný podle toho, co sama o sobě soudila. Napsala ji na příkaz P. Gabriela Roschini-

ho, svého zpovědníka, kterému ji odevzdala v roce 1927 ve starém školním sešitě se slovy: „Promiňte, otče, že jsem tak nepořádná, a promiňte mi ten titul, ale nenašla jsem pro svůj příběh lepší.“ Podnět k napsání životopisu přišel od kardinála Alexia Lepiciera z řádu Servy Mariae, který se při návštěvě v Nepi setkal s touto dívkou s jasným pohledem. P. Roschini řekl při procesu: „Jednoho dne mě přijala na audienci jeho Eminence a řekla mi: „Tato dívka je znamením Boží milosti. Je to vyvolená duše. Otče, bylo by dobré požádat ji, aby si psala deník. Jsem si jist, že z něho vytěžíme velkou radost.“ Prostý příběh paňáci začíná právě úmyslem podřídit svůj úmysl vůli představených, i když to bylo pro ni vzhledem k bolesti vyvolaným nemocí velmi namáhavé. „Ráda se pouštím do této práce, protože vím, že dělám to, co je milé Ježíši, na prvním místě jsem poslušná a na druhém místě se tak ukazuje jeho nekonečné milosrdenství, které projevil vůči mně, malému, velmi ubohému kvítku.“

Jako svatá Terezie z Lisieux

Deník se dlouze věnuje letům raného dětství. Styl, který Cecilie používá, je bohatý na obrazy a něžná dětská přirovnání, která se rozvíjejí ve vyprávění plném podrobností. Zdá se, že Cecilie má mimořádnou paměť na citové zážitky, které prožila od svých prv-

Ct. Cecilie Eusepiová

ních let spolu s vědomím, že je velmi křehká a zvláštním způsobem milována bez jakýchkoliv osobních zásluh. Někdy vyvolává úsměv lidovými a naivními výrazy, které obzvláště kontrastují s moudrostí, charakteristickou pro její úvahy. Čtenář tohoto vyprávění se může divit infantilnímu a důvěrnému tónu, v jakém Cecilie hovoří o své přínalžitosti k Ježíši: „Ano, ...ale kde jsou ty skutky? Skutky, které ukazují tuto lásku? Já je nemám. Otče, já se děším, letěla bych k němu na velkých křídlech svých velkých tužeb, nebo lépe hledala bych ho jako malé dítě, abych byla vždy v jeho náručí, ale na jaké skutky mohou děti pomýšlet? Ty, které ukazují jejich cit, jsou jenom něžnosti, polibky, prosté venkovské kvítky, kterých můžeme mít, kolik chceme.“ Ale celá moudrost Cecilie je v tom, být dítě, svěřit se Boží milosti. Právě jako svatá Terezička. To říká sama Cecilie: „Dospěji k Ježíši po malém chodníčku, krátkém, velice krátkém, budu si odpovídat jako Terezička od Ježíška.“ Byla to právě četba *Dějin*

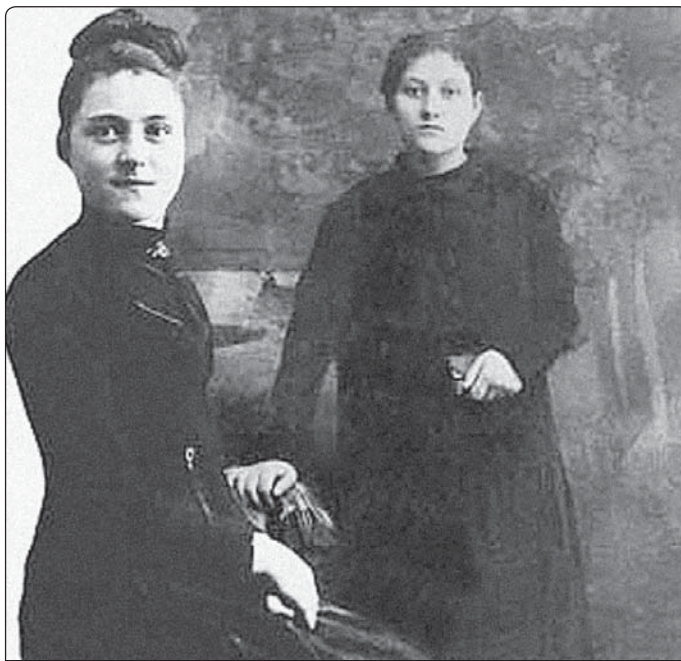

Panoráma městečka Nepi

duše, co probudilo v Cecilii již jako v malém dítěti touhu obejmout řeholní život. „Odmalička jsem se zabývala námahami misionářů. Dobří otcové vyprávěli o vzdálených zemích, o obráceních a křtech. Moje srdce naplňovaly ty nejvyšší aspirace, i já jsem doufala, že půjdu daleko, kde mě nikdo nezná, abych dávala poznat Ježíše takového, jakého jsem já milovala, toužila jsem po spáse duší ubohých nevěřících, spečetila bych svou víru krví. Řeholnice mi vyprávěly o životě světců. Jednoho dne jsem začala číst příběh Terezičky od Ježíška. Četla jsem ho jedním dechem dojata až k slzám... ve skutečnosti jsem nechápala, vždyť to není nic zvláštního... věc, kterou jsem pak náhle pochopila: svatost nespočívá ve velkém umrtvování, ve velikosti, v mimořádnosti skutků a děl... a cítila jsem v srdci, že to je ta cesta, po které mám jít.“ Když Cecilie četla Dějiny duše, nebylo jí ani deset let a Terezie ještě nebyla ani ctihodná. Později řekne: „Nikdy jsem nemyslela na to, říkat jí sestro, i když jsem věděla, že mezi mojí a její duší je velká podobnost, nikoliv pro způsob, jak odpovídám na milosti, ale pro dary milosti, které mi Ježíš udělil.“

Tito Sartori poznamenal: „Důležitost četby životů svatých, zvláště života francouzské světičky, je v životě Cecilie ve skutečnosti neocenitelná. Autobiografické vyprávění a její deník jsou toho svědectvím a zřejmým důkazem.“

Cecilie ukazuje svou evidentní závislost na Terezii jak v pojmech, tak v hnutích ducha: opěvováním Pánova milosrdenství, vědomím vlastní slabosti, pocitem, že ji Ježíš přitahuje. Ale jsou zde také fakta, která je neobvykle spojují: přijetí řeholního života v útlém věku, vědomí, že je uchráněna smrtelného hříchu, událost vlastního obrácení, obtíž v četbě knih o spiritualitě, touha nikoliv po utrpení, ale po odevzdanosti, přijetí

Duchovní sestry: Sv. Terezie z Lisieux a ct. Cecilie (fotomontáž)

dvou misionářů za bratry, které doprovází modlitbou, zakoušení duchovní krize a smrt v mladém věku na stejnou nemoc.“

Ježíšovo „malé nic“

23. října 1926 s návratem do Nepi začíná pro Cecilii krátké bolestné období jejího života poznamenané znaky progresivní tuberkulózy. Období, které se stalo ještě bolestnějším pro samotou, kterou nazývá „vyhnanstvím“. Je to vyhnanství pro vědomí, že nemůže složit sliby, že je daleko od řádu a pro pomluvy ze strany vlastníků statku. Jedinou posilou je jí úcta k Panně Marii Bolestné, kterou nazývá „svým srdcem“, a k Eucharistii, svému „pokladu“, který jí P. Roschini přináší pravidelně dvakrát týdně. Toto vyhnanství nemohou přerušit ani časté návštěvy druhů z Katolické akce, chlapců ze semináře v doprovodu jejich kněží, kteří nejednou žádají tuto nemocnou a málo vzdělanou dívku o rady pro své homilie. V těchto posledních letech bude mít Cecilie z této „malé cesty“ zářivé vědomí: „Pokora, odevzdanost, láska.“ „Odevzdanost,“ píše, „jak drahá je to ctnost! Kdyby to všichni pochopili, země by se změnila v předsíní ráje. Dává nám

odpočívát pokojně na Ježíšově klíně, můžeme spát s hlavou položenou na jeho Srdci, dává nám žít šťastně, protože svěřeni takovému příteli můžeme si být jisti svým osudem. Jako dítě, které má v noci projít hustým lesem, když se drží maminčiny sukně, je si jisté, že maminka je přivede k dobrému cíli, tak je tomu s duší, která se odevzdá Ježíši.“ Až do konce se nezmenší její prostota a její veselost, umírá za zpěvu mariánské písně, kterou se naučila jako malička. Bylo to 1. října 1928. A také toto datum se jeví jako shoda. Terezie umřela o den dříve, 30. září 1897. A v roce 1927, v roce, kdy ji Pius XI. prohlásil patron-

Hrob ct. Cecilie Eusepiove

kou misii, 1. října se Terezička zjevila Cecilii ve snu, jak dokládá v deníku, a předpověděla jí den její smrti.

„Když zemřela,“ vzpomíná jeden starý venkovan, který ji dobře znal, „někteří říkali: »Zemřela světička«, ale jiní říkali, že byla jen dobrá dívka, která trpěla, a kritizovali ty první, jako by se svatí vytvářeli násilím. Ale její pohřeb byl svátek, bylo to, jako by se šlo na svatbu. Serví Mariae uspořádali na její počest oběd a tentýž den se jim sešla od vzdálených dárců velká suma, kterou věnovali na zlepšení ekonomických podmínek semináře. Právě tak, jak si to přála Cecilie.“

Cecilie chtěla navždy odpočívát v kostele svatého Tolomea u nohou oltáře Panny Marie Bolestné, tam, kde bylo její „srdce“. I toto přání bylo vyslyšeno během války, když řeholníci ze strachu před bombardováním přenesli její ostatky dovnitř kostela. „Při té příležitosti bylo provedeno ohledání ostatků a všichni přítomní zažili překvapení, protože její tělo bylo zcela neporušené (tak jak je tomu dodnes) a její kůže byla tak hebká, jako by právě zemřela,“ říká P. Petr, tehdejší farář u sv. Tolomea. ... „Při oblékání jsme si všimli, že má na zádech velkou ránu, skrze kterou bylo vidět vnitřnosti, ale k našemu překvapení nebylo zde žádných známek poškození v důsledku tuberkulózy.“

Cecilie napsala na začátku svých Dějin jednoho paňáci: „Všechno spočívá v tom, uznat vlastní nicotu... Jsem si jista, že kdyby Ježíš jiné duši udělil stejné milosti jako mně, svatozár by neotálela a snesla se na tuto hlavu, ale Ježíš, který umí žertovat, má zalíbení v tom, že zahrnuje milostmi ty, u kterých to nikdo nečeká a kteří bohužel toho nejsou hodni, ty, které vidí jako nejubožejší, aby dal zazářit svému milosrdenství, kochá se v jejich zmatku a v jejich úžasu.“

Z 30giorni 10/11/2009
přeložil-lš

GALERIE SVATÝCH KNĚŽÍ

Maria Evžen Grialou

„Kolik času má člověka podle vašeho názoru věnovat denně modlitbě?“ zeptala se jedna mladá žena P. Evžena Marii od Jezulátka. „Na počátku jednu hodinu denně,“ odpověděl kněz. Mladá žena se zděsila: „Každý den modlit se hodinu? To je přece nemožné. Nemyslitelné. Kam vložit tu hodinu, když den už je plný jako vajčko?“ Obličej kněze zazářil dobrotivým úsměvem. „Jestliže nejste, madame, ochotná věnovat denně jednu hodinu vnitřní modlitbě, tak je to jasný důkaz, že jste zaklepala na nesprávné dveře.“ Kdo je tento kněz s tak úžasnými požadavky?

Jindřich Grialou, budoucí P. Maria Evžen, se narodil 2. prosince 1894 v jihofrancouzském městě Le Gua v rolnické rodině. Když mu bylo deset let, zemřel mu otec po krátké nemoci a zanechal po sobě matku s pěti dětmi. Jindřich vyrostl ve statného mladíka, byl podnikavý, sebevědomý a bojovný. Později mluvil o své „drsné slupce“. Pod vlivem rodiny a školských bratří zatoužil záhy po kněžství. Matka to však pokládala za nemožné pro nedostatek prostředků a dala ho vyučit zámečnickem. Jindřich pracoval s velkou pílí, i když cítil, že je na nesprávném místě. Matka byla tak vnímavá, že to poznala a uznala, a přijala velkou oběť platit jeho pobyt na biskupském gymnáziu. Pak odešel mladý muž do semináře v Rodez. V těch letech objevil pro sebe spisy Terezičky z Lisieux, které ho nadchly. Napsal jednomu příteli: „Prosím tě, modli se za mě, abych byl jako sestra Terezie, malá věc milého Pána Boha, aby si se mnou mohl dělat, co chce, aby můj život využil a spotřeboval, jakkoliv chce. Vypros mi úplnou odevzdanost do jeho vůle.“ Světička sama napsala: „Dokonalost spočívá v tom, konat Boží vůli a být tím, co On od nás chce“ (Ms A Sv. 2,20). Tato sho-

da se světička v něm stále rostla tak, že mohla jeho starší sestra, matka Anežka od Ježíše, o něm říct: „Neviděla jsem člověka, který by byl moji malé sestře duchovně tak podobný jako P. Maria Evžen.“

„Mluví k nám tichým hlasem“

Vypukla první světová válka. Jindřich musel na frontu. V srpnu 1919 se vrátil do semináře, ale na základě četby světců z Karmelu (Terezie z Avily, Jana od Kříže, Terezie od Ježíška) zrál v něm přání stát se karmelitánem. Napsal své mladší sestře: „Boží láska mluví nyní za zvláštních okolností přímo a zcela jednoznačně. Normálně k nám promlouvá skrze vnučnutí a okolnosti. Mluví k nám skrze květiny tichým hlasem a ukazuje nám, co bychom mohli udělat pro jeho zalíbení.“ Po kněžském svěcení 4. února 1922 odešel do karmelitánského kláštera v Avonu u Paříže. Po přísném noviciátě, kde poznal přednosti vnitřní modlitby, složil první sliby jako Maria Evžen od Jezulátka. „Vnitřní modlitba je něco jako slunce uprostřed všech denních zaměstnání,“ napsal příteli. „Každý večer má člověk dojem, že jinak neudělal nic důležitého. Modlitba je velká útěcha, která mi dává zapomenout na všechno ostatní.“ Co je vnitřní modlitba? Terezie z Avily odpovídá: „Podle mého názoru není vnitřní

P. Maria Evžen Grialou

modlitba nic jiného než přátelský styk, při kterém nejčastěji zcela sami mluvíme s tím, o němž víme, že nás miluje.“

Léta 1923–1925 byla poznamenána blahorečením a svatořečením Terezičky z Lisieux. P. Maria Evžen z toho měl nesmírnou radost. 29. dubna 1923 napsal jednomu příteli ze semináře: „Mám dojem, že to je jeden z nejkrásnějších dnů mého života. Dnes se naplňují velmi stará a hluboká přání. Oslava malé sestry je forma, jak si nejlépe umím představit oslavu Ježíše. Poslání malé blahoslavené je přemíra božské lásky v duších, a to ve formě, jakou si v naší době přeje milý Bůh.“ Obě tyto důležité události stejně jako prohlášení sv. Jana od Kříže církevním učitelem byly podnětem k přednáškám a kázáním o těchto významných představitelích Karmelu. Jako dobrý znalec jejich duchovní nauky publikoval dva spisy: *Jsem dcera církve* (1949) a *Chci vidět Boha* (1951).

Prostředek proti ateismu

Již dávno byl pater Maria Evžen přesvědčen, že nauka karmelitánských světců je přístupná všem, jen když se jim prezentu-

je způsobem přiměřeným naší době. Byl právě vedoucím karmelitánského juvenátu, když ho o svatodušním pondělí 1929 navštívily tři učitelky, mezi nimi Maria Pila, které chtěly poznat nauku Karmelu a naučit se vnitřní modlitbě. Bylo mu záhy jasné, že Bůh si ho vyhlédl k tomu, aby pro ně založil institut, ale velmi dobře věděl, že „k tomu je třeba mít pokoru, správný čas a čekat na milost Boží, místo aby se vrhl do podnikání, které by ho vzhledem k osobnímu charakteru vedlo k pyšce“. Z toho důvodu čekal až do května roku 1931, aby zahájil přednáškové turné o modlitbě „k naší milé Paní Královně Francie“. Našel publikum mladých žen, které chtěly být uvedeny do kontemplativního života, aniž by opouštěly své zaměstnání. Tak vznikl sekulární institut, který se usadil v Notre Dame de Vie ve Venasque (diecéze Avignon) a jehož cílem bylo uskutečnit původní ideál proroka Eliáše na Karmelu: „Kontemplativní a apoštolský život uprostřed světa těsně spojující apoštolát s vnitřní modlitbou a svědectvím o Bohu slovem i skutkem.“ Každá z těchto žen začala ročním pobytem v samotě v Notre Dame de Vie. Pak mohla přenést ducha kontemplace do svého společenského prostředí a usilovat o to, aby byla příkladem profesionální kompetence.

Pater Maria Evžen usiloval o to, aby jeho žákyně zapustily kořeny do vnitřní modlitby víry, do onoho prostého pohledu na Boha, který nám odhaluje svou milosrdnou lásku. Byl uchvácen touto větou Terezičky od Ježíška: „Prosím tě vroucně, sešli svůj pohled na velké množství malých duší, prosím tě naléhavě, vyvol si legii malých obětí, které jsou hodny tvé lásky“ (Ms B sv. 5,42). Vysvětloval: „Chtěl bych, abyste šly tam, kam my řeholníci nemůžeme jít, na ulice, k moři, do všech kruhů.“ Institut chtěl být protizbraň proti praktickému ateismu nové doby: „Ve světě, který ztratil

P. Maria Evžen Grialou ve své pracovně

smysl pro Boha a ztrácí ho stále více, má Institut tím naléhavější poslání, čím více obětí si vyžádal ateismus. Ateismus nás nezahání na útěk, naopak volá nás do prvního plánu, protože volá po svědectví, které zvýrazňuje existenci Boha a jeho práva.“ Protože čím více Bůh upadá do zapomenutí, tím více ho musíme dosvědčovat. Lidé hladoví po Bohu, aniž to vědí, a poslepu ho hledají. „Postarejme se o to, abychom je přivedli k Bohu!“ říkal otec často. Ovšem podmínky pro tento apoštolát jsou jako „boj mezi dvěma hnacími silami, mezi dvěma říšemi, říší Boží a říší Satana. Aby zvítězila Boží síla, musí být ta u apoštola co nejsilnější a neporazitelná. Tato síla dychtící po vítězství musí být nejen schopná vést boj, ale také se obnovovat, aby mohla v boji pokračovat. Jinak by byl střet nepřiměřený a vedl by k porážce pro Boží království a někdy i ke ztrátě apoštola.“

Připoutání k Bohu

Vnitřní modlitba je proto nevyhnutelná. „Je nutný určitý zážitek Boha, aby posílil naši víru tak, aby vydržela uprostřed všech vln, ano uprostřed všech vnitřních i vnějších bouří, jimž jsme vystaveni. Je nezbytné, abychom potkali Boha, abychom s ním byli ve styku, žili s ním v úzkém spojení, připoutání k Bohu, aby nás žádná hrozící záplava od něho neodtrhla. Toto spojení s Bohem skrze víru předpokládá, že každý den věnujeme Bohu určitý čas.“ Je tomu tak, že se nemodlíme, když máme čas, nýbrž uděláme si čas, abychom tu byli pro Boha. „Kdo chce, aby vnitřní modlitba měla vliv na jeho život, musí jí věnovat rozhodně nejméně půl hodiny denně. Viděl jsem velmi zaměstnané osoby v náročných činnostech, které dokázaly věnovat vnitřní modlitbě i dvě hodiny denně.“ Svátý František Saleský říká, že kdo pěstuje vnitřní modlitbu, je mnohem výkonnější, čas, který tráví s Bohem, mu přináší duševní uvolnění, umocňuje

a zdokonaluje jeho schopnosti. I na tržišti nebo při procházce je možno se modlit.

Přiměřená askeze

Rozvoj nového díla neosvobodil P. Evžena od jeho těžké odpovědnosti, kterou měl v rámci úkolů v karmelitánském řádu. Poté, co byl převorem v několika klášterech, byl zvolen generálním představeným řádu v Římě. Protože byl nyní často nepřítomen, svěřil vedení institutu sester Marii Pila, silné a vyrovnané osobnosti velkého intelektuálního formátu, která se věnovala institutu s plným nasazením. V roce 1939 po vypuknutí války byl P. Evžen povolán do Francie a musel narukovat. Po demobilizaci r. 1940 se nemohl vrátit do Říma a vedl francouzskou řádovou provincii. V té době se k Institutu připojila skupina děvčat, která tvořila jeho jádro. Zachovávaly ve světě slib chudoby, čistoty a poslušnosti a P. Evžen jim navrhl základy vzdělávacího plánu. Jako realistický pedagog se tak staral o jejich duchovní růst a nezbytnou sesterskou atmosféru, i když se objevovaly i krize: svatost se neprojevuje v tom, že nemáme pokušení a znechucení, nýbrž že kráčíme stále vpřed a jsme spojeni s Bohem. Vychoval v nich askezi přiměřenou dané době, tzv. „askezi v malém“, kterou je možno popsat jako „snášení únavy a těžkostí svého stavu“. „Když každý den a každou hodinu snáší Bohem seslané zkoušky, starosti, utrpení a námahy, mají dost příležitosti k askezi a nemusí nic jiného vyhledávat.“

Neokleštěné křesťanství

Jakmile skončila válka, cestoval P. Evžen ihned do Říma. Papež Pius XII. vydal apoštolskou konstituci *Provida Mater Ecclesia*, oficiální uznání sekulárních institutů, které umožnilo oficiální kanonické založení Notre Dame de Vie 15. srpna 1948. Trvalo to však až do 24. srpna 1962, než byla papežským právem uznána i mužská a kněžská větev Institutu.

23. února 1948 byl P. Maria Evžen jmenován apoštolským vizitátorem bosých karmelitánek ve Francii. Za šest let navštívil 150 klášterů. V roce 1954 se stal generální vikářem řádu. V této funkci cestoval v následujících letech do Káhiry, na Filipíny, do Vietnamu, Indie a Palestiny. Na těchto cestách se snažil poznat lidi jiných kultur. „Je třeba jim darovat neokleštěné křesťanství, christianizovat jejich kulturu, ale respektovat přitom jejich hodnoty. Je to gigantická práce.“ P. Evžen varoval apoštoly před pokušením přizpůsobovat katolickou nauku dennímu vkusu, aby byla přijatelnější. „Je velký hřích předávat křesťanské poselství okleštěné. Je to zločin nejen proti Bohu, ale i proti duším. Kristus své poselství nijak neoslazoval, aby je učinil přijatelnějším.“

Když skončil tuto svou funkci, mohl se P. Evžen vrátit do Francie a usadit se v Notre Dame de Vie. Byla na něm patrná velká únava po mnohém pracovním vypětí. „Potřebujeme ten pocit slabosti, chudoby a tělesné bezmocnosti,“ říkal. „Je dobré, když cítíme své slabosti, abychom prosili o milosrdenství. Dobrý Pán Bůh mě u vás usadil, abych vám ukázal, jak se dá využít slabosti. Na této cestě se člověk vrací radostně s naplněnou duší.“ V tomto smyslu napsala Terezička z Lisieux: „Ó majáku Lásky, vím, jak k tobě přijít, vynalezla jsem způsob, jak si přisvojit tvůj oheň. Jsem jen dítě, bezmocné a slabé, ale právě moje slabost mi dodává odvahu, abych se tvé lásce nabídla jako oběť, ó Ježíši!“ (Ms B, sv. 3,36).

Naším cílem je Nejsvětější Trojice

P. Evžena opouští síly. Po záchvatu mrtvice v únoru 1962 se opět zotavil, mohl převzít funkci provinciála a navštívit různé země, kam rozšířil Institut. V únoru se objevily nové zdravotní problémy a otec byl na pokračující smrti. Při té příležitosti napsal

svým duchovním dětem: „Mojí závěť zní takto: Ať na vás sestoupí milost Duchu Svatého, abyste brzy mohli říct, že Duch Svatý je váš Přítel, vaše Světlo, váš Učitel.“ Protože se jeho stav opět zlepšil, mohl se ujmout své práce. Rok 1966 vyplnilo cestování a vedení exercicií. Koncem prosince ho celková vyčerpanost opět vyřadila z práce. Na Zelený čtvrtek přijal svatě přijímání na lůžku. Na Velký pátek přijal pomazání nemocných. A šeptal: „Můj Bože, miluji tě, miluji tě! Zdá se mi, že tě miluji dokonale, jsem ti podobný. Každou minutou, která uplyne, tě miluji více a více: Milý Bůh mi daroval všechno. Boží hloubka je láska.“ Večer na Hod Boží velikonoční šeptá: „Pane, do tvých rukou poručím svého ducha.“ Na Pondělí velikonoční 27. března 1967 odchází ke svému Pánu.

„Pro mnoho lidí včetně křesťanů není už Bůh cílem jejich života,“ řekl P. Maria Evžen smutně. „Ale člověk má nadpřirozené povolání. Naším cílem je Nejsvětější Trojice. Právě modlitba nás vede k tomuto poslednímu cíli, protože nás již zde na zemi uvádí do živého vztahu k Bohu. Tím, že mu každý den věnujeme svůj čas, známe se k němu, od něhož máme všechno a k němuž se v poslední hodinu našeho života musíme vrátit. Náš křest pak přinese plody nejen pro nás, ale pro spásu mnoha dalších duší. Duše zcela naplněná Bohem nemůže dělat nic jiného, než ho předávat dále,“ říkal P. Evžen s oblibou. Když se nemůžeme modlit, volejme nejsvětější Panu. „Všude, kde je Bůh, tam je i Maria, jeho Matka. Všude, kde Duch Svatý šíří lásku, tam ona působí ve své mateřské roli. Obraťme se také na svatého Josefa a Terezii z Avily, to jsou učitelé vnitřní modlitby. Kéž v této době propadlé materialismu otevřejí Maria a svatý Josef naše srdce světlu Duchu Svatého.“

Pramen: <http://www.clairval.com/sample.it.php#2006>

Překlad -Iš-

František si z těch řečí nic nedělal. Když se však dověděl od jednoho vojáka, že v domě heretika Abrahama Joly je těžce nemocný katolík, ihned se tam odebral, aby mu poskytl svátostnou službu. Marně mu vysvětlovali, že se tím vystavuje nebezpečí. Kdyby se totiž heretici dověděli, že navzdory zákazu si dovoluje vykonávat v Ženevě katolické obřady, mohli by ho i usmrtit. Starost, aby nemocný nezemřel bez svátostí, však překonala všechny obavy. Když přišel do domu, kde se nacházel nemocný, dal se k němu zavést. Srdečně ho pozdravil a potěšil a pak požádal přítomné, aby odešli, protože potřebuje soukromě rozmlouvat s nemocným. I když to byli protestanti, ihned mu vyhověli. Nikoho ani nenapadlo, že by mu mohli překážet při plnění kněžských povinností. Světec nemocného v klidu vyzpovídal a podal mu viatikum, a to všechno s takovým klidem a pohodou, jako by se nacházel uprostřed samých katolíků. Voják, který ho přivedl a který pak byl obřadu přítomen, byl chováním misionáře tak uchvácen, že od té doby měl pro něho jen samou chválu.

Další den se František věnoval pěti katolíkům, o kterých byla výše řeč. Posilnil je ve víře, vyzpovídal je a podal jim svaté přijímání. Když splnil všechny povinnosti, opouštěl následující den Ženevu s velkým smutkem. Když se ho Ludvík zeptal na příčinu jeho smutku, odpověděl:

„Drahý bratře, Pán Ježíš plakal nad milovaným, ale i nevděčným Jeruzalémem, a já bych neměl plakat nad naší ubohou Ženevou?“

Z Ženevy se František odebral na několikátýdenní odpočinek do zámku Thoren Sales. V polovině dubna se účastnil synodu, který se konal v Annecy.

Ze Sales napsal nunciiovi v Turině, aby využil svého vlivu u knížete ve věci pana d'Avully, kterého chtěli protestanti od-

volat ze shromáždění starších. Druhou záležitostí byla prosba, aby kníže povolil provést reformu v opatstvích Aulps a Abondance. Ty dva kláštery na rozhraní mezi Chablais a Faucigny ustoupily od původní kázně. František dělal, co mohl, aby je přiměl k přísnému zachovávání řehole, ale když se mu to nepodařilo, podal stížnost k Svatému stolci prostřednictvím nuncia a pak také ke knížeti a k senátu v Chambéry. Opat z Abondance v obavách z možných důsledků této stížnosti poslal nunciiovi i knížeti dopisy, ve kterých chválil své mnichy a trpce si stěžoval na Františkovo údajné pokřectví a neupřímnost. Kníže i nuncijs však prohlédli opatovy vytáčky, a dříve než přistoupili k reformě kláštera, nařídili opatovi, aby z vlastních nákladů vydržoval dva kazatele z Evian a každoročně přispíval značnou sumou klariskám, které se ocitly ve velké nouzi.

21. dubna poslal František z Annecy papeži list, ve kterém ho informoval o své první návštěvě u pastora Bezy. „Přesvědčil jsem se, že pastor má srdce z kamene, které je už dlouho zatvrzelé ve zlém. Nepodařilo se mi otřást jeho přesvědčením a přinejmenším jsem viděl, že nemá chuť od něho ustoupit. Nepochyboval bych o možnosti jeho obrácení, kdyby byl k němu snadnější přístup a kdyby s ním bylo možno bezpečně a klidně promluvit. Snad by bylo dobré uspořádat veřejnou disputaci s pastory, pokud by to Vaše Svatost povolila. Ve věcech tak obtížných a vážných možno pokládat za úspěch, že se podařilo prolomit první ledy.“ Svatý apoštol pak oznámil papeži, že obyvatelé z Gex a Gaillard naléhavě

prosí, aby se mohli vrátit k pravé víře, ale Ženevští, kteří jménem francouzského krále opanovali tuto oblast, znesnadňují jejich záměr. Proto prosí světec Svatého otce, aby intervencí vymohl u krále Jindřicha IV., který se právě vrátil do církve, takové kroky, které by odstranily tyranii Ženevské republiky a umožnily všem obyvatelům svobodu svědomí.

Odpověď Klementa VIII. byla nadmíru příznivá. Svatý otec chválil Františkovu horlivost a povzbuzoval ho, aby pokračoval ve svém díle. Slíbil, že napíše francouzskému králi, aby ho naklonil k opatřením, která by pomohla misijnímu dílu svatého apoštola.

V Annecy místo odpočinku zajišťoval František další záležitosti. Několikrát navštívil otce Cherubína, který přijel do města jako postní kazatel a hlásal Boží slovo úspěšně v okolí Annemasse. Když se František dověděl, že řeholník má v úmyslu uspořádat disputaci s pastory, ihned napsal nunciiovi žádost o příslušnou plnou moc. Nejvíce mu ležela na srdci záležitost získat dělníky pro žně, které byly již blízko. Nejen v Chablais, ale i v okrsku Ternier se začali naléhavě domáhat kněží, ale zatím nebylo možno jim vyhovět. Rád svatého Mořice a Lazara neplnil své sliby. František doufal, že bude moci přijmout určitý počet kněží, ale ta naděje zklamala a přišel jen kapucín otec Esprit.

Ten výtečný a vzdělaný řeholník ihned po příchodu do Thononu vyzval kalvínského pastora k veřejné diskusi. Bylo to 23. května v pátek po Nanebevstoupení Páně. Otec Esprit navštívil kázání pastora Vireta.

Svatý František obrací heretiky (11)

PRVNÍ OLTÁŘ V THONONU - POKRAČOVÁNÍ

Sv. František Saleský

Před koncem pobožnosti vyšel před kostel, pozdravil se zdvořile s pastorem a požádal ho, aby nezvratnými důkazy doložil to, co kázal. Místo odpovědi se na něho pastor obořil přívalem nadávek.

„Promiňte, pane,“ řekl Esprit chladnokrevně, „ale taková odpověď nejsou důkazy.“

Viret se ještě více rozhněval a zahrnul kapucína dalšími nadávkami. Když to slyšel jeden občan kalvínského vyznání, vzal pastora pod paži a odvedl ho stranou. Jiní se zatím na kapucína obořili.

„Kdo tě sem poslal? Jakým právem se opovažuješ narušovat klid?“

„Pryč s papistou!“ křičely ženy.

Vřava se rozmáhala a byly obavy, že dojde k nepřístojnostem. Přivolaný František odzbrojil i ty nejzarytější svou laskavostí a vřidností. Přesvědčoval je, že takovým jednáním na sebe svolávají hněv sabaudského knížete, z jehož příkazu zde misionář působí a káže o věcech víry.

Světec pak varoval otce Esprita, aby příště postupoval s větší opatrností a nejitřil pobouřená srdce, ale snažil se získávat je dobrotou. Současně uvědomil o této příhodě knížete. Požádal ho v listě, že by bylo dobré, aby se dostavil osobně. „Ať Vaše knížecí Jasnost je přesvědčí, že nikoho nenutí ke změně víry, ale z touhy v zájmu věčné-

Odpouštět - i bez omluvy?

Jen milosrdenství zachraňuje

Odpouštět je velmi obtížné. Odpuštění někomu, kdo nás napadl nebo urazil, instinktivně cítíme jako slabost, jako frustraci, a dokonce pokoreni.

ho blaha vyzývá každého, aby se zamyslel vážně nad katolickým náboženstvím. Ať dobře poznají pravdy, o které se opírá, a pak ať se řídí hlasem svého svědomí.“ Ve stejném duchu napsal i nunciiovi.

Současně se dověděl, že biskup vážně onemocněl a volá ho k sobě. Ihned odjel do Annecy a na své místo určil kanovníka Rogèse. Sotva biskup uvítal svého milovaného syna, přišla papežská bula, která opravňovala kapucíny pořádat veřejné disputace. Protože konečné rozhodnutí přenechal papež biskupovi, povolal biskup ihned k sobě otce Cherubína a poručil mu napsat písemné prohlášení, že je připraven k takové diskusi. Prohlášení odnesl kanovník Ludvík do Ženevy.

23. června obdržel František od Klementa VIII. breve, aby se znovu pokusil o obrácení pastora Bezy. Byl k tomu ochoten okamžitě, ale nejdříve se zúčastnil konkurzu na obsazení farnosti v Petit-Bonard, kde zemřel farář. Obstál velmi dobře a obdržel titul spolu s právem pobírat důchod z této farnosti, dokud nepřijde jmenování od papeže. Ale pak se ukázalo, že bratr zemřelého faráře poslal do Říma akt, pravděpodobně zfalšovaný, že bratr se zřekl titulu faráře v jeho prospěch, a obdržel titul faráře přímo od papeže. František tak přišel o beneficium, které by mu umožnilo vykonat v Chablais mnoho dobrého. Místo toho ho čekaly velké nepříjemnosti, o kterých ještě nevěděl. Nic netušil a v důvěře v Boží prozřetelnost se s prezidentem Favrem vypravil znovu do Ženevy.

Když přišli do pastorova domu, byli uvedeni do sálu, kam měl za chvíli přijít sám pastor. Na stěně visel Kalvínův obraz s tímto nápisem:

Hoc vultu, hoc habitu Calvinum sacra docentem Geneva felix audit, Cujus scripta piis toto celebrantur in orbe, Malis licet rigentibus.

To znamená: Toto jsou pravdivé rysy a skutečná podoba Kalvína učícího pravému náboženství: Ženeva měla to štěstí slyšet jeho nauku a zbožní bez ohledu na hněv zlých po celém světě oslavují jeho spisy.

Oba začali ihned upravovat tyto hloupé verše, což se jim změnou tří slov rychle podařilo. V tom přišel Beza.

„Pane,“ řekl apoštol, „než jsme měli tu čest vás opět spatřit, zamysleli jsme se nad vaší pěknou básní a obdivovali jsme její styl a rytmus, ale dovolím si poznamenat, že toto dvojverší by bylo více shodné s pravdou a mohlo by se zlatým písmem napsáno předat budoucím pokolením, kdyby se v něm provedla tato malá změna:

Hoc vultu, hoc habitu Calvinum falsa docentem Geneva demens audit, Cujus scripta piis toto damnantur in orbe, Malis licet rigentibus.“

To znamená: Toto jsou pravdivé rysy a skutečná podoba Kalvína učícího falešnému náboženství: Ženeva byla tak bláznivá, že ho poslouchala, a zbožní bez ohledu na hněv zlých po celém světě odsuzují jeho spisy.

Tato slova vyslovená s celou upřímností neudělala na pastora špatný dojem. Přijal hosty velmi srdečně. František představil svého přítele. Pastor odvětil, že je pro něho velkou ctí poznat muže s tak neobyčejnými zásluhami, a začal rozmlouvat o učených otázkách. Po tom však František netoužil. Protože chtěl zaměřit rozhovor na náboženské otázky, obrátil pozornost k dílům církevních Otců, která byla v jednom koutě pokoje příkrytá značnou vrstvou prachu, a zeptal se, co jsou to za knihy.

„To jsou díla dávných otců, které podle mého názoru nemají velkou cenu,“ řekl pastor a mávl s politováním rukou.

„Já si jich naopak nade všechno vážím,“ odpověděl apoštol.

*(Pokračování)
Překlad -lš-*

Odpouštění cítíme, jako bychom se vzdali svého dobrého práva. Vzdáváme se práva druhému oplácet, vyvinout na něho tlak, i když nám vnitřní hlas říká, že si to zasloužil. Odplatit dobrem těm, kteří nám způsobili zlo, nepokládáme to konec konců za slabost, i když nám to ukládá evangelium? Nevnímáme to, jako by se bezpráví dávala přednost? Nedáváme tak zlu podnět, aby dále pokračovalo?

Z tohoto důvodu se nám jeví jako oprávněné jednání: odpustíme, ale jen tomu, kdo uzná způsobené bezpráví a požádá nás o odpuštění.

Na to však musíme odpovědět: takové jednání je nesprávné. Odpuštění musí být jednostranný akt. Právě proto se z pohledu tohoto světa jeví jako znamení slabosti, ale v Božích očích je to naopak znamení síly. Svätý Pavel právem poukazuje na zkušenost, kterou nemůžeme přehlížet: Boží Syn nečekal se svým odpuštěním na naši lítost a tím méně na to, až se staneme svatými.

Milost evangelia stojí jednoznačně v protikladu k naší lidské logice: když jsme totiž byli ještě zcela slabí, Kristus v Bohem určený čas zemřel za naše hříchy. Důkaz, že nás Bůh miluje, spočívá v tom, že za nás zemřel, ještě když jsme byli hříšníci.

V tom je moc lásky: poráží zlo dobrem. Odpuštění je cesta mého obrácení, milosrdenství cesta mého zachránění. A jaké je to odpuštění: odpuštění slíbené na kříži! Zachraňují mě Ježíšova zranění, která jsem mu způsobil.

Někdo může nyní namítnout: když přijímáme svátost pokání, musíme vzbudit lítost a dobré předsevzetí. Není to důkaz, že lítost nad chybou je nezbytným předpokladem pro odpuštění? To přirozeně souhlasí. Ale při bližším pohledu se zde jedná o přijetí již uděleného odpuštění. Bůh nám totiž nabízí své odpuštění bez předběžných podmínek.

Kromě toho je to vážná pastorační a duchovní otázka. Často jsme lidem říkali, že Bůh nám stále odpouští, a lidé si z toho vyvodili, že se nemusí zpovídat ani obrátit. Obávám se, že výsledkem je spíše vlažná prostřednost než zářící svatost. To je typický příklad pro polopravdy, ze kterých se vyklube totální omyl.

To, že je nám nabízeno odpuštění, je jedna věc, že ho přijímáme, je druhá věc. Když zpovědník zjistí, že kajicník sice své hříchy vyznává, ale nemá vůbec v úmyslu se od nich odvrátit a změnit své srdce, může mu dát sice požeňání, nikoliv však absoluci, rozhřešení. To by byl formalismus bez účinku.

Nesmíme zapomínat: Satana a zatvrzelé hříšníky nepřivedla do pekla skutečnost, že hřešili více než ostatní, nýbrž to, že nemají lítost.

Použijme nyní tato kritéria na naše mezilidské konflikty: Není mým úkolem změnit srdce nepřítele. Jsem povolán k tomu, abych se za něho modlil a přes to všechno ho miloval. Jinými slovy, mým úkolem je změnit moje srdce. Nečekám na to, až druhý přede mnou padne na kolena. Nenáleží mi také, abych ho svou odpouštějící dobrotou pokořoval. Neprožívám již předem den, kdy konečně přízná své chybné jednání. Ale také tím nepopírám to zlé, co mi učinil. Já však také neztotožňuji to, co učinil, s tím, čím je.

Jako Boží dítě a ubohý hříšník daruji své odpuštění, přinejmenším vnitřně, nebo slovem, či gestem, když je to možné. Toto moje odpuštění je ryzí dar. Ten druhý má svobodu, jak s tímto darem naloží, zda ho přijme, nebo ignoruje, nebo odmítne.

Já však jsem přesvědčen: Z dlouhodobého hlediska zvítězí milosrdenství.

*VISION 2000 - 6/2009
Překlad -lš-*

LÁSKA VIDÍ, KAM ROZUM NEDOHLÉDNE – pokračování ze str. 2

a jsou přítomní i v dnešní době: rozum by vyprazdňoval víru, bylo by to násilné jednání proti Božímu slovu, Boží slovo máme vyslechnout, a nikoliv analyzovat (srov. *List svatého Františka z Assisi svatému Antonínovi z Padovy*). Na tyto argumenty proti teologii, které ukazují na nebezpečí existující v samotné teologii, světec odpovídá: Je pravda, že existuje arogantní způsob pěstování teologie, pýcha rozumu, která se staví nad Boží slovo. Ale pravá teologie, rozumová práce v pravé a dobré teologii má jiný původ, nikoliv pýchu rozumu. Kdo miluje, chce stále lépe poznávat stále více milovaného; pravá teologie nepodněcuje rozum a jeho bádání pýchou, „sed propter amorem eius, cui assentit“ – „je motivována láskou k Tomu, komu dala svůj souhlas“ (*Proemium in I Sent.*, q. 2), a chce lépe poznat milovaného: to je základní záměr teologie. Pro svatého Bonaventuru je tedy determinujícím cílem prvenství lásky.

Z toho plyne, že svatý Tomáš a svatý Bonaventura rozdílným způsobem definují první určení člověka, jeho plné štěstí: pro svatého Tomáše nejvyšším cílem, k němuž se orientuje naše touha, je vidět Boha. V tomto prostém aktu vidět Boha nacházejí svá řešení všechny problémy, nic jiného není zapotřebí.

Pro svatého Bonaventuru je naopak posledním určením člověka milovat Boha, setkat se s ním a sjednotit jeho a naši lásku. To je pro něho nejprimitivnější definice našeho štěstí.

V tomto směru můžeme také říct, že nejvyšší kategorií pro svatého Tomáše je pravda, zatímco pro svatého Bonaventuru dobro. Bylo by chybou vidět v těchto dvou odpovědích protiklad. Pro oba je pravda také dobro a dobro také pravda. Vidět Boha je milovat a milovat je vidět. Jedná se tedy o rozdílné akcenty společného základní-

ho vidění. Oba akcenty vytvořily rozdílné tradice a spirituality a ukázaly plodnost víry v rozdílnosti jejího vyjádření.

Aspekt lásky

Vraťme se k svatému Bonaventurovi. Je zřejmé, že specifický akcent jeho teologie, pro kterou jsem uvedl jen jeden příklad, se vysvětluje tím, že vychází z františkánského charismatu. Chudáček z Assisi, navzdory intelektuálním debatám své doby, ukázal celým svým životem prvenství lásky, byl živým obrazem zamilovaného do Krista, a tak zpřítomňoval ve své době Pánovu postavu – přesvědčoval své současníky nikoliv slovy, ale svým životem. Ve všech dílech svatého Bonaventury, právě v dílech vědeckých, v jeho škole je patrná přítomnost této františkánské inspirace; vyznačuje se totiž tím, že v myšlení vychází ze setkání s Chudáčkem z Assisi. Ale k pochopení konkrétního zpracování tématu „prvenství lásky“ si musíme být vědomi přítomnosti ještě dalšího pramene: spisů tzv. Pseudo-Dionýsia, syrského teologa ze VI. století, který se skrývá pod pseudonymem Dionysius Areopagita a navazuje tak tímto jménem na postavu ze Skutků apoštolů (srov. 17,34). Tento teolog vytvořil teologii liturgie a teologii mystickou a mluvil ze široka o různých řádech andělů. Jeho spisy byly přeloženy do latiny v IX. století; v době svatého Bonaventury – jsme ve XIII. století – se objevila nová tradice, která vyvolala zájem světce a dalších teologů jeho století. Zvláště dvě věci přitahovaly pozornost svatého Bonaventury:

Serafinský stupeň

1. Pseudo-Dionýsios mluví o devíti řádech andělů, jejichž jména našel v Písmu, a pak je uspořádal svým způsobem od prostých andělů až k sera-

fům. Svatý Bonaventura interpretuje tyto řády andělů jako stupně přiblížení tvora k Bohu. Tak mohou představovat lidskou cestu, výstup ke společenství s Bohem. Pro svatého Bonaventuru není pochyb: svatý František patřil k řádu serafů, k nejvyššímu řádu, ke sboru serafů, tj. byl ryzí oheň lásky. A takoví by měli být všichni františkáni. Ale svatý Bonaventura věděl, že tento poslední stupeň přiblížení k Bohu nemůže být zařazen do jurisdikčního ustanovení, ale je vždy zvláštním Božím darem. Proto struktura františkánského řádu je skromnější, realističtější, má však přesto napomáhat členům, aby se stále více přibližovali serafinskému životu čisté lásky. Minulou středu jsem hovořil o této syntéze mezi střízlivým realismem a evangelijní radikálností v myšlení a jednání svatého Bonaventury.

2. Svatý Bonaventura totiž našel ve spisech Pseudo-Dionýsia jiný prvek, ještě důležitější. Zatímco pro svatého Augustina je intelekt, vidění rozumem a srdcem poslední kategorií poznání, Pseudo-Dionýsios učiní ještě další krok: výstup k Bohu může dospět ke stupni, na kterém už rozum nevidí. Ale v noci intelektu láska ještě vidí – vidí to, co zůstává pro rozum nedostupné. Láska sahá za rozum, vidí více, vstupuje hlouběji do Božího tajemství. Svatý Bonaventura byl okouzlen touto vizí, která se setkává s františkánskou spiritualitou. Právě v temné noci Kříže se zjevuje celá velikost božské lásky; kde rozum nevidí, vidí láska.

Závěrečná slova „Cesty myslí k Bohu“ se při povrchním čtení mohou jevit jako výraz přehnané zbožnosti bez obsahu. Když je však čteme ve světle teologie Kříže svatého Bonaventury, jsou jasným a realistickým projevem františkánské spirituality: „Jestliže nyní dychtíš vědět, jak se to děje (co je výstup k Bohu), ptej

se milosti, nikoliv vědy, touhy, nikoliv intelektu; nářku a modlitby, nikoliv studia litery... nikoliv světla, nýbrž ohně, který všechno zapaluje a přenáší k Bohu“ (VII, 6). Toto všechno není protiintelektuální a není to proti rozumu: předpokládá to cestu rozumu, ale překračuje ho v lásce k ukřižovanému Kristu. Touto transformací mystiky Pseudo-Dionýsia klade svatý Bonaventura počátky velkého mystického proudu, který velmi pozvedl a očistil lidskou mysl: je to vrchol dějin lidského ducha.

Teologie Kříže

Tato teologie Kříže zrozená ze setkání mezi teologií Pseudo-Dionýsia a františkánskou spiritualitou nám nesmí dát zapomenout, že svatý Bonaventura sdílí se svatým Františkem z Assisi takovou lásku ke stvoření, radost z krásy Božího stvoření. Cítuji v této věci jednu větu z první kapitoly „Cesty“: „Ten..., kdo nevidí nesčetné jasy stvoření, je slepý; ten, kdo se neprobudí tolika hlasy, je hluchý; ten, kdo za všechny tyto zázraky nechválí Boha, je němý, ten, kdo se pro všechna tato znamená nepozvedá k prvnímu počátku, je hloupý“ (I, 15). Celé stvoření mluví mocným hlasem o Bohu, Bohu dobrém a krásném, o jeho lásce.

Pro svatého Bonaventuru je tedy celý náš život „cestou“, putováním. Výstupem k Bohu. Ale do Boží výšky nemůžeme vystoupit svými silami. Bůh sám nám musí pomáhat, „táhnout nás“ vzhůru. Proto je nezbytná modlitba. Modlitba – říká světec – je matkou a původcem povznesení – „sursum actio“ úkonem, který nás nese vzhůru – říká Bonaventura. Končím tedy modlitbou, kterou začíná „Cesta“: Prosme tedy a řekněme Pánu našemu Bohu: „Veď mne, Pane, svou cestou a já budu kráčet v tvé pravdě. Ano, potěš mé srdce, aby se bálo tvého jména“ (I, 1).

L'Osservatore Romano
18. března 2010
Mezitaluky redakce Světla

EDITORIAL - pokračování ze str. 4

zavovali se i velké útěchy, která byla v proroctvích obsažena. Netýká se to jen proroctví starozákonních, ale i těch, která Církvi a světu tlumočí v průběhu dějin z Boží vůle omilostněné osoby. To, co z těchto proroctví naráželo vždy na největší odpor a nesouhlas církevních představitelů, byly předpovědi velkého mravního úpadku uvnitř samotné Církve. Proto návrat k těmto „nepříjemným proroctvím“ může být dnes velmi poučný a možná že v nich při této příležitosti najdeme nejedno cenné doporučení. Např. již v La Salette byla řeč o kněžích, kteří svým špatným životem, neúctou při slavení svatých tajemství, láskou k požitkům se stanou stokami nečistoty. V kláštorech shnijí květiny Církve a démon se stane jakoby králem srdcí. Rovněž slova, která zazněla v Koloseu před pěti lety, nejsou ničím jiným než věrnou ozvěnou proroctví, které Panna Maria sdělila ve Fatimě. Jak vážně je třeba brát tato poselství, dokazuje právě příklad Irska, které bývalo velkým apoštolem a slávou Církve, a nyní je velkou hnisající ranou na jejím těle.

Je pro nás navíc zahanbující, že se hanebná vnitřní nemravnost v Církvi stala předmětem takové pozornosti především proto, že jde o soudně stíhané trestné činy. Jak by vypadalo, kdyby veřejná morálka zařadila i pohlavní zneužívání mladistvých mezi společensky přijatelnou, nebo dokonce i zákony podporovanou praxi, jako je tomu v případě potratů, eutanazie a homosexuálních svazků? Do nebe volající hříchy duchovních by asi tak snadno nevyplávaly na povrch a žily by v Církvi skrytě dále, tak jako v ní žijí jiné hříchy, o které se světské soudy nezajímají.

List Svatého otce mluví také o příčinách tak nepříznivého vývoje v dříve tak katolickém Irsku a poukazuje na to,

že se kněží a řeholníci ve svém smýšlení řídili více světským vývojem než evangeliem. Přiznává, že Církev v Irsku se formovala v duchu sekularizace irské společnosti. Bylo zanedbáváno to, co má sloužit k udržování a růstu víry. Duchovní obnova Koncilu zůstala špatně pochopena v souvislosti se sociálními proměnami a bylo těžké najít správnou aplikaci Koncilu. To vše neplatí jen o Irsku. To jsou ovšem skutečnosti, před kterými některé hlasy důrazně varovaly již před 40 lety: z pokoncilního optimismu a opojení z nového ducha spíše než impuls k horlivosti, obnově a rozkvětu svatosti vzešel podnět k sebeuspokojení, z pohodlnosti a uvolnění kázně. Od duchovních, kteří např. vůbec nereagovali na papežské směrnicí týkající se kázně v liturgii, tedy v té nejposvátnější službě Bohu, těžko můžeme očekávat skutečnou kázeň v kterékoliv jiné oblasti. To mělo být dávno pro nás varováním. Je mnoho těch, kteří zapomněli na výzvu svatého Pavla: *Pro milosrdenství Boží vás, bratři, vybízím, přinášejte sami sebe v obět, živou, svatou a Bohu milou. To ať je vaše duchovní bohoslužba. A nepřipůsobujete se už tomuto světu, ale změňte a obnovte svoje smýš-*

mu se nehodí, než aby byla vyhozena ven a pošlapána. Kde najít náplast na tyto rány? Kde jinde než u skutečných světel naší Církve, u krásných květů, které rozkvetly v její zahradě. Skutečnými reformátory Církve byli

Kardinál Alexio Lepicier

vždy světci jako František, Kateřina, Terezie Velká i Malá. Rozchod s tradicí Církve, na který si papež stěžuje, nebyl jen věcí nějakých subjektivních názorů, ale byl to skutečně obecně panující názor, který určil celý další vývoj. Kardinál Leo Josef Suenens, bruselský arcibiskup, tvrdil, že Koncil „znamená konec jak tridentské epochy, tak i éry Prvního vatikánského koncilu. Je to Francouzská revoluce v Církvi.“ Karl Rahner, oficiální redaktor koncilních dokumentů, prohlásil: „Dnes poprvé žijeme v epoše rozchodu tak vel-

zumem, a nikoliv takoví „periti“ – kteří ji zakoušejí svým srdcem.

Ony prostě, nikoliv svévolně rozumující, ale pokorně milující duše, jako jsou Terezička nebo její věrná učednice Cecílie Eusepiová, to jsou pravé plody a světla Církve a pravá náplast na její současné rány. Troufám si říct, že mladička Cecílie Eusepiová věděla o Bohu víc než pánové Küng, Schillebeeckx a další jim podobní. Hluboce se skláním před osobností jasnozřivého kardinála Lepiciera, který dokázal v tomto dítěti při ojedinelých setkáních rozpoznat, jak drahocenná je její duše v Božích očích. Mimochodem tento velký teolog a spisovatel vystoupil na mariologickém kongresu v roce 1904 jako velký zastánce a průkopník titulu Panny Marie Spoluvykupitelky. Cecílie jasně viděla, co je podstatou křesťanství: „pokora, odevzdanost, láska“. Jak správně vystihla, „kdyby to všichni pochopili, země by se změnila na předsíní ráje“. Co více potřebujeme?

Komu se Zmrtvýchvstalý zjevil jako první? Velké kajčnicki Marii Magdalské, jejíž vroucně milující srdce tak toužebně a odvažně hledalo svého Miláčka. A co udělala, když ho nalezla? Padla mu k nohám! Tam je naše místo. Je to velmi výmluvné, že Pán své malé vyvolené a v nevinosti žijící duše, které u jeho nohou nacházely předchůf ráje, obdařil také předchůfí vzkříšení, když nedopustil, aby jejich těla poznala porušení. Patří k nim právě lasalettská Melanie Calvatová, Kateřina Labouré, Bernadetta Soubirousová i Cecílie Eusepiová. Jejich příkladem povzbuzeni i my se vrhněme k nohám Spasitele a prosme ho o takový rozkvět svatosti a čistoty, aby se Církev jako zmrtvýchvstala opět zaskvěla ve své krásě a byla opravdovou solí země a světlem světa. *Vy jste světlem v Pánu, žijte jako děti světla. Ovoce tohoto světla záleží ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a životě podle pravdy.*

-š-

ROZHOŘČENÝ KARDINÁL

Kardinál Meisner, který se vrátil z nemocnice, kde se podrobil operaci kolena, vyjádřil svůj smutek, bolest i hněv nad strašným selháním některých kněží a jiných pracovníků církve. Sdělil, že je z těchto událostí celý bez sebe. V celém svém 48 let trvajícím kněžském životě nezažil tak těžkou dobu v církvi, jako nyní. Je třeba využít všech možností církevního práva, aby provinilci byli voláni k odpovědnosti.

Kath-net

lení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží, co je dobré, bohumilé a dokonalé.

Tato situace je o to smutnější, že právě v této době všeobecného mravního úpadku potřebuje zbloudilý svět od nás zcela opačný příklad. *Jestliže se sůl zkaží, čím bude osolena? K ničě-*

kého, jako byl ten, který se udal při přechodu od křesťanství židů ke křesťanství pohanů.“ Tím se svým způsobem rozchází i se světci, kteří jsou tisíciletou chloubou Církve.

Škoda, že na Koncil byli pozváni jako odborní poradci jen ti, kteří pěstují teologii svým ro-

Pondělí 5. 4. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Evangelium 6:15 Octava dies (569) 6:45 Salama Don Bosco 6:55 V posteli Pod nebesy IV. (6. díl) 7:45 Čteme z křesťanských periodik 7:55 Velikonoce v Zambii 8:55 Hornolidečko - Pozděchov 9:00 Platinové písničky 9:30 Přejeme si... 10:00 Chůvičky: Divadlo Hroznová Lhota [P] 11:30 Hornolidečko - Seninka 11:45 O Mlsálkovi (9/18): Mlsálek je protivný 11:55 Z pokladů duše 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Svatojánské novalis [P] 13:05 Quo Vadis 15:25 Velikonoce v Římě [P] 16:00 H2Onews 16:10 Buď vůle tvá 16:35 Klauzura 17:00 NOEparáda: Velikonoční speciál [L] 17:25 Krásy Čech a Moravy (22/23): Procházka po českých kuriozitách 18:00 Hornolidečko - Valašské Příkazy 18:05 Čteme z křesťanských periodik 18:15 Hledači dobrých zpráv: Diakonie 18:30 Odvaha otce Karola [P] 20:00 Z pokladů duše [P] 20:05 Becket [P] 22:40 Zpravodajské Noeviny 22:50 Noční univerzita: Charismata a služba - P. Elias Vella 23:40 Maří Magdaléna: Jules Massenet 1:25 Evangelium 1:30 Poslech Radia Proglas [L].

Úterý 6. 4. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Noční univerzita: Eucharistie, plod kříže - P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm 6:55 Přírodní krásy Ameriky (1): Yosemiteký Národní park 9:00 Platinové písničky 9:30 Světlo pro Evropu (10. díl) 10:00 Chrystos voskresne, chrystos anesti 10:25 Hvězdy pražských jar 11:05 Čteme z křesťanských periodik 11:15 Buď vůle tvá 11:40 Hornolidečko - Valašské Příkazy 11:45 O Mlsálkovi (10/18): Mlsálek zpívá do rádia 11:55 Z pokladů duše [P] 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Tajemství gregoriánského chorálu 13:05 Octava dies (569) 13:35 Přírodní krásy Ameriky (2): Yellowstoneký Národní park 14:40 Hledači dobrých zpráv (3. díl): Záchraná stanice pro handicapované živočichy 14:55 Cesty za poznáním: Francie 15:45 U hrobu kardinála Berana 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Krásy Čech a Moravy (22/23): Procházka po českých kuriozitách 16:40 Velikonoce v Římě 17:10 Maribor - Kostel světla 17:25 Pro vita mundi - biskup Karel Otčenášek 18:10 Atlas Charity (21. díl): Český Těšín Svibice (Centrum pro seniory) 18:15 Přejeme si... 18:35 O Mlsálkovi (10/18): Mlsálek zpívá do rádia 18:45 Noeland (16. díl) 19:15 Noekreace aneb Vandrování (29. díl) 19:25 Mladí - staří 19:50 Zpravodajské Noeviny [P] 20:00 Z pokladů duše [P] 20:05 Jako hořčičné zrno (5/6) [P] 20:50 Zpravodajské Noeviny 21:00 Stalínova kariéra (5/5): Stalínova éra (2) [P] 21:50 Dobrý pastýř biskup Jorge Gattau 22:20 Bez hábitu (14): Fraternita malých sester Ježišových 23:25 Hornolidečko - Seninka 23:35 Volání severu 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Kulatý stůl: Cyril a Metoděj 1:40 Poslech Radia Proglas [L].

Středa 7. 4. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:15 Dobrý pastýř biskup Jorge Gattau 6:45 Stalínova kariéra (5/5): Stalínova éra (2) 7:35 Přejeme si... 7:55 Cesty za poznáním: Francie 8:45 Krásy Čech a Moravy (22/23): Procházka po českých kuriozitách 9:15 Pro vita mundi - biskup Karel Otčenášek 10:05 Pouť městem 10:25 Hornolidečko - Valašské Příkazy 10:30 Generální audience Benedikta XVI. [L] 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Noční univerzita: Eucharistie, plod kříže - P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm 12:45 Salama Don Bosco 12:55 Mladí - staří 13:20 Bez hábitu (14): Fraternita malých sester Ježišových 14:20 Na koberečku (82) 14:35 NOEparáda: Velikonoční speciál 15:00 Jako hořčičné zrno (5/6) 15:45 Čteme z křesťanských periodik 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Přírodní zárazy Evropy (12): Krásy pobřeží 17:00 GOODwillBOY IV. (7. díl) [P] 17:40 Buď vůle tvá 18:05 Velikonoce v Římě 18:35 O Mlsálkovi (11/18): Jak se Mlsálek topil [P] 18:45 Chrystos voskresne, chrystos anesti 19:10 Maribor - Kostel světla 19:25 Devtianske kríže 19:40 Noekreace aneb Vandrování (29. díl) 19:50 H2Onews 20:00 Z pokladů duše 20:05 Atlas Charity (41. díl): Farní charita Starý Knín 20:25 Přejeme si... [P] 20:45 Atlas Charity (22. díl): Resocializační zařízení 20:50 Zelená energie [P] 21:05 Škola tmou [P] 21:20 Volání severu 21:40 Cesty za poznáním: Torre de Belém 21:50 Křížovatky (9) - Martina Špinková 22:15 U hrobu

kardinála Berana 22:30 Záznam generální audience papeže Benedikta XVI. 0:00 H2Onews 0:10 Jestliže tě neumyjí, nebudeš mít se mnou podíl - sr. V. Barátová 1:10 Poslech Radia Proglas [L].

Čtvrtek 8. 4. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Modlitby se zpěvy Taizé 7:15 Noční univerzita: Charismata a služba - P. Elias Vella 8:05 Velikonoce v Zambii 9:05 Světlo pro Evropu (10. díl) 9:30 Přejeme si... 9:55 Na koberečku (82) 10:10 Pouť městem 10:30 Křížovatky (8) - Aleš Jaluška 10:55 Škola tmou 11:10 Noeland (16. díl) 11:45 O Mlsálkovi (11/18): Jak se Mlsálek topil 11:55 Z pokladů duše [P] 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Cesty za poznáním: Kilauea Kráter, Ohnivý kaňon, Národní park Petrified Forest 12:35 Octava dies (569) 13:05 GOODwillBOY IV. (7. díl) 13:45 NOEparáda: Velikonoční speciál 14:10 Chrystos voskresne, chrystos anesti 14:35 Přírodní krásy Ameriky (2): Yellowstoneký Národní park 15:40 Noekreace aneb Vandrování (29. díl) 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Přejeme si... 16:30 Atlas Charity (21. díl): Český Těšín Svibice (Centrum pro seniory) 16:35 Cesty za poznáním: Francie 17:25 Zelená energie 17:40 Hornolidečko - Valašské Příkazy 17:45 Atlas Charity (41. díl): Farní charita Starý Knín 18:05 Zikův svět zvířat (13. díl) 18:30 Velikonoční hrkači 18:35 O Mlsálkovi (11/18): Jak se Mlsálek topil 18:45 V posteli Pod nebesy IV. (6. díl) 19:35 Na koberečku (82) 19:50 Zpravodajské Noeviny [P] 20:00 Z pokladů duše 20:05 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (24. díl) [P] 21:05 Hledači dobrých zpráv (4. díl): EvangMoto Tour 2007 v Českém Brodě 21:20 Hlubinami vesmíru s doc. Zdeňkem Mikuláškem 22:00 Zpravodajské Noeviny 22:10 Cesty za poznáním: Torre de Belém 22:25 Noční univerzita: Eucharistie, plod kříže - P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm 23:05 U hrobu kardinála Berana 23:15 Velikonoce v Římě 23:45 Noekreace aneb Vandrování (29. díl) 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Stalínova kariéra (5/5): Stalínova éra (2) 1:00 Krásy Čech a Moravy (22/23): Procházka po českých kuriozitách 1:30 Poslech Radia Proglas [L].

Pátek 9. 4. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:15 GOODwillBOY IV. (7. díl) 6:55 Octava dies (569) 7:25 Maribor - Kostel světla 7:40 Maří Magdaléna: Jules Massenet 9:25 Mladí - staří 10:00 Bez hábitu (14): Fraternita malých sester Ježišových 10:20 Zelená šanca: Rieky bez povodní 11:00 Ekoauto - březen 11:15 Noeland (16. díl) 11:45 O Mlsálkovi (11/18): Jak se Mlsálek topil 11:55 Z pokladů duše [P] 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Cesty za poznáním: Tozeur, Chella, Abu Mena 12:35 Světlo pro Evropu (10. díl) 13:00 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (24. díl) 14:00 Atlas Charity (41. díl): Farní charita Starý Knín 14:20 Otazníky na téma: Romské dítě v neromské rodině 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Pro vita mundi - biskup Karel Otčenášek 16:55 Noekreace aneb Vandrování (29. díl) 17:05 Přírodní krásy Ameriky (2): Yellowstoneký Národní park 18:10 Škola tmou 18:25 Velikonoční hrkači 18:35 O Mlsálkovi (12/18): Mlsálek a drak [P] 18:45 Křížovatky (9) - Martina Špinková 19:10 Hledači dobrých zpráv (4. díl): EvangMoto Tour 2007 v Českém Brodě 19:25 Chrystos voskresne, chrystos anesti 19:50 H2Onews [P] 20:00 Z pokladů duše [P] 20:05 Noemova pošta 2010: duben [P]

21:35 Atlas Charity (21. díl): Český Těšín Svibice (Centrum pro seniory) 21:40 Přejeme si... 22:15 NOEparáda: Velikonoční speciál 22:40 Noční univerzita: Charismata a služba - P. Elias Vella 23:30 Klauzura 23:50 U hrobu kardinála Berana 0:00 H2Onews 0:10 Stalínova kariéra (5/5): Stalínova éra (2) 1:00 Hledači dobrých zpráv (3. díl): Záchraná stanice pro handicapované živočichy 1:15 Poslech Radia Proglas [L].

Sobota 10. 4. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Hlubinami vesmíru s doc. Zdeňkem Mikuláškem 6:55 Čteme z křesťanských periodik [P] 7:05 Jako hořčičné zrno (4/6) 7:50 Atlas Charity (21. díl): Český Těšín Svibice (Centrum pro seniory) 7:55 Škola tmou 8:10 Zikův svět zvířat (13. díl) 8:35 Hornolidečko - Valašské Příkazy 8:45 JuniorTV Kopřivnice (3. díl) 9:05 Noeland (16. díl) 9:35 Přejeme si... 10:00 Slavnostní pontifikální bohoslužba: převzetí úřadu pražského arcibiskupa Mons. Dominika Duky [L] 11:45 O Mlsálkovi (12/18): Mlsálek a drak 11:55 Z pokladů duše 12:00 Angelus Domini 12:05 Tajemství gregoriánského chorálu 13:05 Zpravodajské Noeviny 13:15 Bez hábitu (14): Fraternita malých sester Ježišových 14:15 Cesty za poznáním: Torre de Belém 14:25 Je život ženy blažený? 14:50 Přírodní krásy Ameriky (2): Yellowstoneký Národní park 16:00 H2Onews 16:10 IDS: Divadlo Hroznová Lhota [P] 16:40 Velikonoční hrkači 16:45 Atlas Charity (41. díl): Farní charita Starý Knín 17:05 Čteme z křesťanských periodik 17:15 Léta letí k andělům (01): Mons. Karel Herbst 17:35 Hledači dobrých zpráv (4. díl): EvangMoto Tour 2007 v Českém Brodě 17:50 Jako hořčičné zrno (5/6) 18:35 O Mlsálkovi (12/18): Mlsálek a drak 18:40 Krásy Čech a Moravy (22/23): Procházka po českých kuriozitách 19:10 Zelená energie 19:25 Nedělní čtení [P] 19:50 Noekreace aneb Vandrování (29. díl) 20:00 Z pokladů duše 20:05 Cesta k andělům: P. Václav Vacek [P] 20:45 Noční univerzita: Každý den ke slávě Boží - P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm., K. Lachmanová, ThD. 22:15 Čteme z křesťanských periodik 22:25 Nedělní čtení 22:50 Buď vůle tvá 23:15 Hvězdy pražských jar 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Otazníky na téma: Romské dítě v neromské rodině 1:45 Poslech Radia Proglas [L].

Neděle 11. 4. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Evangelium [P] 6:25 Nedělní čtení 6:50 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (24. díl) 7:50 O dřevě [P] 8:00 Jako hořčičné zrno (5/6) 8:45 Hledači dobrých zpráv (4. díl): EvangMoto Tour 2007 v Českém Brodě 9:00 Křížovatky (9) - Martina Špinková 9:25 Je život ženy blažený? 9:50 Evangelium 10:00 Mše svatá ze Slovenska [L] 11:10 Cesty za poznáním: Torre de Belém 11:20 Velikonoční hrkači 11:25 Léta letí k andělům (01): Mons. Karel Herbst [P] 11:45 Atlas Charity (21. díl): Český Těšín Svibice (Centrum pro seniory) 12:00 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. [L] 12:20 Čteme z křesťanských periodik 12:30 Zpravodajský souhrn týdne 13:00 Přejeme si... [P] 13:20 Hvězdy pražských jar 14:00 Buď vůle tvá 14:25 Noční univerzita: Každý den ke slávě Boží - P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm., K. Lachmanová, ThD. 16:00 Evangelium 16:10 Čaro moudrosti a lásky 17:10 Noeland (16. díl) 17:40 NOEparáda: Velikonoční speciál 18:05 GOODwillBOY IV. (7. díl) 18:45 Cesty za poznáním: Kilauea Kráter, Ohnivý kaňon, Národní park Petrified Forest 19:15 Cesta k andělům: P. Václav Vacek 20:00 Z pokladů duše 20:05 Octava dies (570) [P] 20:35 Noekreace aneb Vandrování (30. díl) [P] 20:45 STABAT MATER: Pergolesi 21:40 Nedělní čtení 22:05 Atlas Charity (21. díl): Český Těšín Svibice (Centrum pro seniory) 22:25 Otazníky na téma: Romské dítě v neromské rodině 0:00 Zpravodajský souhrn týdne 0:30 Hlubinami vesmíru s doc. Zdeňkem Mikuláškem 1:10 Poslech Radia Proglas [L].

ŘADA MLADÝCH MUŽŮ SE PŘIPRAVUJE NA KNĚŽSTVÍ

- »Rozjímavý růženec za nová kněžská povolání sestavili sami bohoslovci.«
- »Publikace získala dne 16. 10. 2009 od J. Em. Miloslava kardinála Vlka imprimatur.«
- »Je již v oběhu cca 4 000 rozjímavých růženců za kněžská povolání.«
- »Zakoupením růžence podpoříte Nadaci Arcibiskupského semináře v Praze.«

PODPOŘME JE MODLITBOU RŮŽENCE ZA POVOLÁNÍ

Převodem 249 Kč ve prospěch Nadace Arcibiskupského semináře získáte 10 rozjímavých růženců. V případě vašeho zájmu se obraťte na adresu Nadace Arcibiskupského semináře v Praze, Thákurova 3, 160 00 Praha 6 - tajemnice@arcs.cuni.cz

**BISKUPSTVÍ KRÁLOVÉHRADSKÉ –
DIECÉZNÍ CENTRUM PRO SENIORY
POŘÁDÁ:**

8. - 15. 5. 2010 týdenní pobyt s kurzem angličtiny a duchovním programem - Marianum, Janské Lázně (novinka, změna termínu!) • 17. - 20. 5. 2010 duchovní obnovu pro seniory s Mons. ThLic. Bohumilem Kolářem, cena: 1590 Kč (ubytování ve dvouúložkovém pokoji a plná penze) - Marianum, Janské Lázně • 22. 5. 2010 den úsměvu (III. den pro prarodiče a vnoučata) - Vochtánka, Potštejn • 31. 5. 2010 den seniorů - Vranov u Brna, Křtiny • 12. 6. 2010 VI. diecézní setkání seniorů a jejich přátel v Hradci Králové • 3. - 10. 7. 2010 pobyt pro prarodiče s vnoučaty, I. turnus - Marianum, Janské Lázně • 10. - 17. 7. 2010 pobyt pro prarodiče s vnoučaty, II. turnus - Marianum, Janské Lázně • 7. - 14. 8. 2010 pobyt pro prarodiče s vnoučaty, III. turnus - Marianum, Janské Lázně • 14. 8. 2010 fórum o mezigeneračních vztazích - Marianum, Janské Lázně • 14. - 21. 8. 2010 pobyt pro prarodiče s vnoučaty a třígenerační pobyt, IV. turnus - Marianum, Janské Lázně.

Podrobnější informace a přihlášky: Biskupství královéhradecké - Diecézní centrum pro seniory, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové • tel. 495 063 661 nebo 737 215 328 • e-mail: dcs@diecezhk.cz, internet: www.dcskhk.cz.

**SDRUŽENÍ PŘÁTEL CENTRA PRO RODINNÝ ŽIVOT,
Biskupské nám. 2, 772 00 Olomouc, www.rodinnyzivot.cz pořádá:**

Týdenní pobyt pro seniory v Dolomitech • Ve dnech 12. - 19. 6. 2010 se uskuteční týdenní pobyt pro seniory v pastoračním domě Velehrad, který se nachází v Itálii v krásném horském údolí v obci St. Martin in Gsies v nadmořské výšce 1310 m. Dům slouží k duchovně-rekreačním pobytům a vedle rekreace a odpočinku je zde prostor i ke ztišení a upevnění vztahu k Bohu. Na své si přijdou i zájemci o poznání bohatých památek a kulturních zvyklostí jižního Tyrolska. **Informace a přihlášky:** Magdaléna Solárová, tel. 733 755 955, olseior@seznam.cz.

Pobyt pro rodiny s dětmi s kurzem „manželských večerů“ • Areal Sluňákova stojí na samém okraji chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví, které je domovem mnoha chráněných druhů fauny i flóry, nachází se zde množství fyzicky nenáročných turistických a cyklistických stezek. Ve dnech 4. - 11. 7. 2010 bude zajištěn pro děti na dopoledne program her, poznávacích soutěží, výtvarných činností, popř. jen hlídání (dle věku), které zajistí pečovatelé. V tom čase bude pro rodiče připraven kurz „Manželské večery“. Jde o soubor sedmi setkání sestavený tak, aby pomohl každému manželskému páru upevnit jeho vztahy a vybudovat zdravé manželství na celý život. Jeho témata jsou např.: umění komunikace, řešení konfliktů, síla odpuštění atd. Na celém pobytu bude přítomen kněz. **Informace a přihlášky:** Josef Zábaj, tel. 587 405 250, zabaj@arcibol.cz.

Týdenní pobyt pro osamělé maminky s dětmi • Pobyt ve Velkých Opatovicích ve dnech 24. - 31. 7. 2010 je rekreačně vzdělávací. Na celém pobytu je přítomen kněz. Program se skládá z přednášek odborníků, příležitostí k osobním rozhovorům, kreativních dílen, výletu a možností k letním radovánkám pro maminky a děti. **Více informací:** Marcela Řezníčková, tel. 587 405 253, reznickm@arcibol.cz.

Pobyt pro rodiče / prarodiče s vnoučaty • 31. 7. - 7. 8. 2010, Krkonoše, penzion Marianum, Janské Lázně • Janské Lázně jsou významné lázeňské město a turistické centrum. Penzion Marianum je umístěn v krásné přírodě Krkonošského národního parku 250 metrů od centra Janských Lázní, 1 km od stanice kabinové lanové dráhy na Černou horu (1299 m n.m.). V roce 2005 prošel dům celkovou rekonstrukcí. **Informace:** Magdaléna Solárová, mobil 733 755 955, e-mail: olseior@seznam.cz.

Liturgická čtení

Neděle 4. 4. - slavnost Zmrtvýchvstání Páně
1. čt.: Sk 10,34a.37-43
Ž 118(117),1-2.16ab+17.22-23
Odp.: 24 (*Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho!* Nebo: *Aleluja, aleluja, aleluja.*)
2. čt.: Kol 3,1-4 nebo 1 Kor 5,6b-8
Ev.: Jan 20,1-9 (večer: Lk 24,13-35)
Slovo na den: *Viděl a uvěřil. (Vtom se jim otevřely oči a poznali ho.)*

Pondělí 5. 4. - pondělí v oktávě velikonočním
1. čt.: Sk 2,14.22b-33
Ž 16(15),1-2a+5.7-8.9-10.11
Odp.: 1 (*Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Mt 28,8-15
Slovo na den: *Nebojte se!*

Úterý 6. 4. - úterý v oktávě velikonočním
1. čt.: Sk 2,36-41
Ž 33(32),4-5.18-19.20+22
Odp.: 5b (*Země je plná Hospodinovy milosti.* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Jan 20,11-18
Slovo na den: *Proč pláčeš?*

Středa 7. 4. - středa v oktávě velikonočním
1. čt.: Sk 3,1-10
Ž 105(104),1-2.3-4.6-7.8-9
Odp.: 3b (*Ze srdce ať se radují, kdo hledají Hospodina.* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Lk 24,13-35
Slovo na den: *Poznali ho při lámání chleba.*

Čtvrtek 8. 4. - čtvrtek v oktávě velikonočním
1. čt.: Sk 3,11-26
Ž 8,2a+5.6-7.8-9
Odp.: 2ab (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Lk 24,35-48
Slovo na den: *Proč vám v myslí nystávají pochybnosti?*

Pátek 9. 4. - pátek v oktávě velikonočním
1. čt.: Sk 4,1-12
Ž 118(117),1-2+4.22-24.25-27a
Odp.: 22 (*Kámen, který stavitelé zavrhli, stal se kvádrem nárožním.* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Jan 21,1-14
Slovo na den: *Rybu a chléb.*

Sobota 10. 4. - sobota v oktávě velikonočním
1. čt.: Sk 4,13-21
Ž 118(117),1+14-15.16ab-18.19-21
Odp.: 21a (*Děkuji ti, Hospodine, žeš mě vyslyšel.* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Mk 16,9-15
Slovo na den: *Káral nevěru a tvrdost srdce.*

BREVIÁŘ PRO LAIKY

3. - 10. DUBNA 2010

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec - dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec - nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 4. 4.		PO 5. 4.		ÚT 6. 4.		ST 7. 4.		ČT 8. 4.		PÁ 9. 4.		SO 10. 4.	
Antifona	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvilky:														
Hymnus	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527
Antifony	472	528	472	528	472	528	472	528	472	528	472	528	472	528
Žalmy	813	914	813	914	813	914	813	914	813	914	813	914	813	914
Krátké čtení a zpěv	473	529	483	541	488	547	494	553	499	559	504	565	509	570
Antifona k Zach. kantiku	473	529	483	542	489	548	494	554	499	560	504	565	509	571
Prosby	473	529	483	542	489	548	494	554	500	560	505	565	509	571
Závěrečná modlitba	474	530	484	542	489	548	495	554	500	560	505	566	510	571
Modlitba během dne:														
Hymnus	482	541	482	541	482	541	482	541	482	541	482	541	482	541
Antifony	474	530	484	543	490	549	495	555	500	561	505	566	510	572
Žalmy	474	530	484	543	490	549	495	555	500	561	506	567	510	572
Krátké čtení	476	532	486	545	492	551	497	557	502	562	507	568	512	574
Závěrečná modlitba	474	530	484	542	489	548	495	554	500	560	505	566	510	571
Nešpory:														
	SO 3. 4.													
Hymnus	466	521	477	533	477	533	477	533	477	533	477	533	477	533
Antifony	466	522	478	534	478	534	478	534	478	534	478	534	478	534
Žalmy	466	522	478	534	478	534	478	534	478	534	478	534	478	534
Kr. čtení a zpěv	468	524	480	536	487	546	493	552	498	558	503	564	508	569
Ant. ke kant. P. M.	469	525	480	537	487	546	493	552	498	558	503	564	508	570
Prosby	469	525	480	537	488	546	493	552	498	559	503	564	508	570
Záv. modlitba	474	530	474	530	484	542	489	548	495	554	500	560	505	566
Kompletář:	1242	1379	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1242	1379

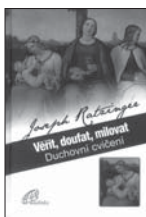
Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

**VĚŘIT, DOUFAT, MILOVAT • DUCHOVNÍ
CVIČENÍ**

**Joseph Ratzinger - Benedikt XVI. • Z italského
přeložil Mons. Vladimír Vyhlídka**

V otázce Boží existence člověk nemůže zůstat neutrální. Otázka Boha není pro člověka teoretickým problémem. Naopak, je vrcholně praktickou záležitostí, která se projevuje ve všech oblastech našeho života. Proto ani v úvahách této knihy nejde o promýšlení teorií. Kniha je pozváním k duchovním cvičením, která J. Ratzinger dával v roce 1986 kněžím hnutí Comunione e Liberazione. Tématem jednotlivých pojednání jsou tři teologální ctnosti – víra, naděje a láska.

Paulínky • Váz., 120x170 mm, 136 stran, 165 Kč

**PŘÍPITEK ZKUŠENÉHO ĎÁBLA
A JINÉ ESEJE**

**C. S. Lewis • Z angličtiny přeložila
Drahomíra Hlinková**

Kniha, kterou C. S. Lewis k vydání připravil krátce před svou smrtí, obsahuje sbírku esejí zabývajících se výhradně náboženskou tematikou, především však esej Přípitek zkušeného ďábla, který je volným doplněním nejúspěšnější Lewisovy knihy Rady zkušeného ďábla. Zatímco Rady se zabývaly hlavně morálním životem jednotlivce, v Přípítku je hlavním tématem spíše potřeba respektovat a rozvíjet myšlení mladého chlapce a dívky.

Návrat domů • Váz., 115x185 mm, 128 stran, 190 Kč

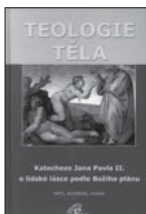

**TEOLOGIE TĚLA • KATECHEZE JANA PAVLA II.
O LIDSKÉ LÁSCĚ PODLE BOŽÍHO PLÁNU**

Jan Pavel II.

Soubor promluv Jana Pavla II. přednesených během prvních pěti let jeho pontifikátu. Svatý otec v nich postupně odhaluje ohromující vizi manželství a lidské lásky v Božím plánu. Vrací se až na samotný práh lidské historie, aby ukázal tento plán v jeho prvotní, hříchem nezasazené podobě.

*Paulínky • Třetí, rozšířené vydání, dotisk
Váz., 140x210 mm, 600 stran, 375 Kč*

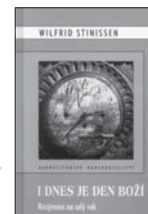

I DNES JE DEN BOŽÍ

Wilfrid Stinissen

Krátká čtení na každý den v roce, která čerpají ze Stinissenových kázání a přednášek z let 1969 až 1993. Každý měsíc je uveden biblickým citátem, který s následujícími texty sice přímo nesouvisí, ale lze se k němu kdykoliv vracet.

*Karmelitánské nakladatelství
Váz., 108x172 mm, 424 stran, 249 Kč*

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzertní týdeník Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

771 11 Olomouc 1
147/2002
P. P.

D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1